...ОРОНУУДАЙ ПРОЛЕТАРИНАР, НЭГЭДЭГТЫ!

46-дахи жэлээ гарана

БУРЯАД ҮНЭН

№ 135 (12039)
1969 оной
июниин 12,
четверг

Сэн 2 мүнгэн

...эй Буряадай обкомой, Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй, Министрнүүдэй Соведэй орган

НҮХЭР Л. И. БРЕЖНЕВЭЙ ХЭЛЭҺЭН ҮГЭ НОМ БОЛОЖО ХЭБЛЭГДЭЭ

Хэблэлэй һонин гэжэ агентство 1969 оной, июниин 7-до, Москвада, коммунис ба хүдэлмэришэнэй партинуудай уласхоорондын зүблөөн дээрэ КПСС-эй делегациие толгойлогшо, КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретарь нүхэр Л. И. Брежневэй хэлэһэн «Коммунистнуудай нягта жагсаал бэхижүүлхын түлөө, империализмда эсэргүү тэмсэлэй шэнэ дэбжэлтын түлөө» гэһэн гаршагтай үгые англи, франци, немец, испан, араб болон бусад хэлэн дээрэ ондо ондоо ном болгон хэблэжэ гаргаба.

(ТАСС).

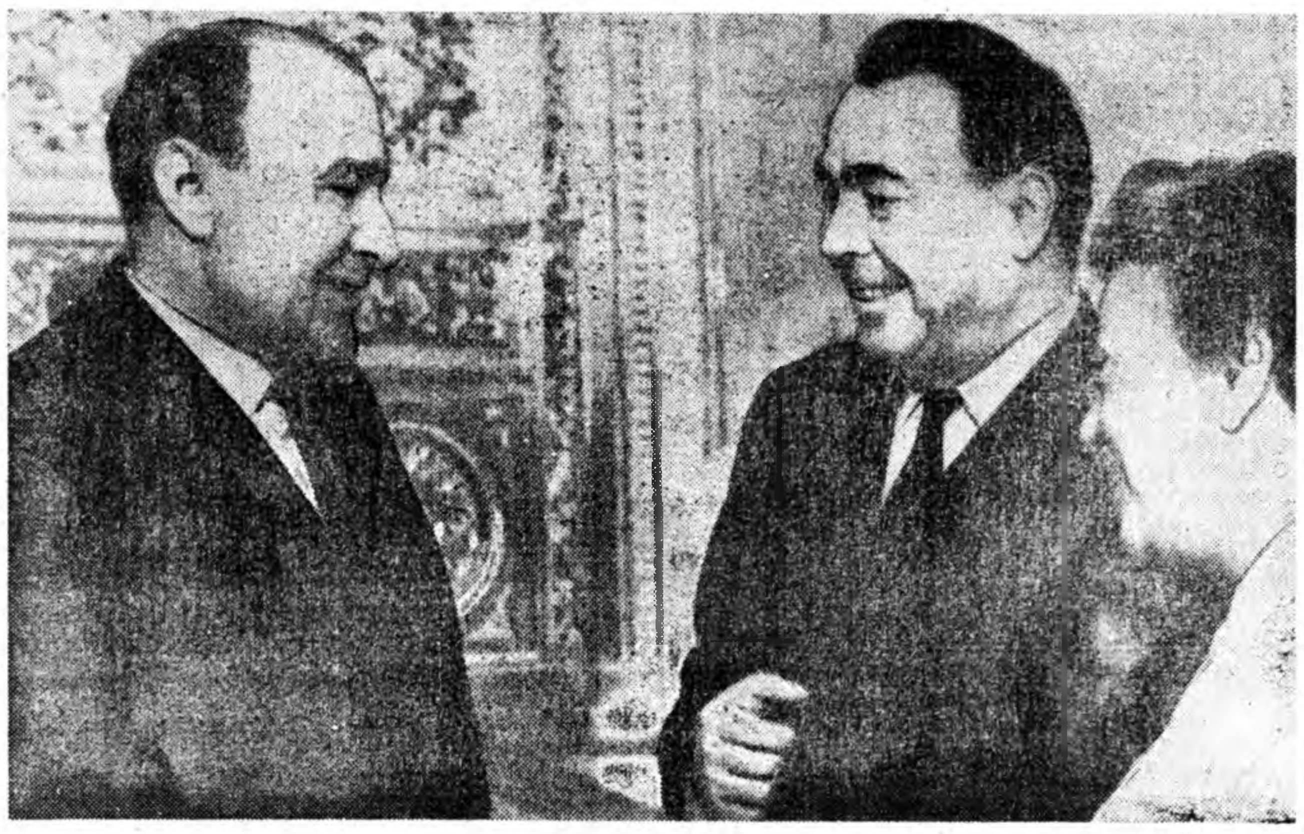
...МУНИС БА ХҮДЭЛМЭРИШЭНЭЙ ПАРТИНУУДАЙ УЛАСХООРОНДЫН ЗҮБЛӨӨН ДЭЭРЭ

...ин 10-да коммунис ба хүдэлмэришэнэй пар-...й уласхоорондын зүблөөн өөрынгөө хүдэлмэ-...гэлжэлүүлбэ.

...ин Коммунис партиин генеральна секретарь ... Корвалан гэгшэ түрүүлэгшэтэйгээр боло-...өнэй заседани дээрэ зүблөөндэ хабаадагшад ...мда бэеэ даанхай, эрхэ сүлөө, эб найрамдал ...» гэһэн уряалые тон ехэ дэбжэлтэтэйгээр, ...үгаар баталан абаа.

...өөнэй зүблэхэ зүйлдэ табигдаһан асуудал-...зүбшэн хэлсэлгэдэ Австриин Коммунис пар-...рүүлэгшэ нүхэр Ф. Мури, Болгариин Комму-...ин ЦК-гай нэгэдэхи секретарь нүхэр Т. Жив-...ын Коммунис партиин ЦК-гай секретари-...үүн нүхэр К. Р. Родригес, Зүүн Пакистанай ...с партиин делегациие толгойлогшо, Ирагай ...с партиин ЦК-гай нэгэдэхи секретарь нүхэр ...ммед гэгшэд хабаадаһан байгаа.

...ын заседани дээрэ Бельгиин Коммунис пар-...рүүлэгшэ нүхэр М. Дрюмо гэгшэ түрүүлэг-...ба. Тус заседани дээрэ Венгриин Социалис ...ришэнэй партиин ЦК-гай нэгэдэхи секретарь ... Кадар, Аргентинын Коммунис партиин гүй-...комитедэй гэшүүн нүхэр Р. Гиольди, Швей-...Ажалай партиин хүтэлбэрилхы комитедэй гэ-...с партиин ЦК-гай секретарь нүхэр Я. Лех-...гэгшэд үгэ хэлээ.



МОСКВА. Коммунис ба хүдэлмэришэнэй партинуудай уласхоорондын зүблөөн. Зураг дээрэ: КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретарь Л. И. Брежнев ба ВСРП-гэй ЦК-гай Нэгэдэхи секретарь Янош Кадар заседаниин забһарлалгын үедэ хөөрэлдэжэ байна.

ТАСС-ай фото.
Фототелеграфаар абтаба.

АГУУЕХЭ ЗОРИЛГОНУУДЫЕ БЭЕЛҮҮЛХЫН ТҮЛӨӨ

Яруунынхид бэшэг эльгээбэ

Манай нийслэл Москвада үнгэржэ байһан коммунис ба хүдэлмэришэнэй партинуудай уласхоорондын зүблөөнэй хүдэлмэри бидэнэй зүрхэ, сэдьхэл доһолгоно. Империализмда эсэргүү тэмсэлдэ коммунис ба хүдэлмэришэнэй партинуудай хэлбэришэгүй нэгэдэл ба нягта жагсаал бэхижүүлхэ хэрэгтэ энэ зүблөөн тон ехэ үүргэ дүүргэхэ байна ха юм.

Аймагаймнай ажалшад энэ зүблөөнэй хүдэлмэриие анхаралтайгаар ажаглан харанад. Нүхэр Брежневэй зүблөөн дээрэ хэлэһэн үгые хүн зон һонирхон уншажа, тон халуунаар һайшаагаа. Колхоз, совхозуудай ажалшад хамтаараа зүблөөнэй асуудалнуудые зүбшэн хэлсэһэнэй удаа, түгэс дэмжэһэнээ мэдүүлһэн, мүн зүблөөнэй саашанхи хүдэлмэридэ амжалта хүсэһэн амаршалгын бэшэг Москва эльгээбэ.

Тус зүблөөн бүхы дэлхэй дээрэхи амгалан тайбан байха хэрэгэй түлөө тэмсэлэй үшөө нэгэ үндэһэ баримта боложо үгэнэ ха юм.

Р. РАДНАЕВ,
КПСС-эй Яруунын райкомой секретарь.

КУСТАНАЙ. Коммунис болон хүдэлмэришэнэй партинуудай уласхоорондын зүблөөнэй хүдэлмэри, мүн КПСС-эй делегациие толгойлогшо нүхэр Л. И. Брежневэй хэлэһэн үгэ областиин ажалшадай гол анхаралда байһаар.

Химическэ утаһа үйлэдбэрилдэг заводой хүдэлмэришэн Т. А. Орлова иигэжэ мэдүүлбэ:

— Москвада боложо байһан уласхоорондын хуралдаае үнэн зүрхэнһөө амаршална. Империалистнууд уласхоорондын коммунис болон хүдэлмэришэнэй хүдэлөөндэ һаад түбэг татахые, социализмын фронтые һуларуулхые бүхы хүсөөрөө оролдоно. Гэбэшье зориһоноо тэдэнэр хүсэлдүүлжэ шаданагүй. Нэгэдэлэй бэхижүүлхын түлөө тэмсэлдэ коммунистнуудай өөһэдынгөө хубитые оруулхаар бэлэн байһан тухай зүблөөндэ хабаадагшад мэдүүлнэ.

(ТАСС).

...ТНАМДА БЭЕЭ ДААНХАЙ БАЙДАЛ, ЭРХЭ СҮЛӨӨ, ЭБ НАЙРАМДАЛ ХАНГАХА!

...ММУНИС БА ХҮДЭЛМЭРИШЭНЭЙ ПАРТИНУУДАЙ УЛАСХООРОНДЫН ЗҮБЛӨӨНЭЙ

У Р Я А

... ба хүдэлмэришэнэй партинуудай уласхоорондын ...дүү вьетнам арадта дайшалхы халуун амаршалга ...А-гай эзэрхэг түримхэй ябуулгада эсэргүү тэмсэлдэ ...лтануудые туйлаһантайнь дашарамдуулан, тэрэниие ...зүрхэнһөө мэндэшэлнэ.

...арадай манлай бологшо Вьетнамай Ажалшадай пар-... Центральна Комитедтэ, агууехэ патриот ба интер-... уласхоорондын коммунис хүдэлөөнэй элитэ ехэ ...ша нүхэр Хо Ши Миндэ өөһэдэйнгөө тусгаар амар-...р хүргэнэбди. Вьетнамай Ажалшадай парти хадаа ...ализмын эзэрхэг түримхэй ябуулгада эсэргүү тэм-...жүулхы ба хүтэлбэрилхы хүсэн болоно. Тэрэ хадаа ...аша туһые, социализмын Зүүн-Урда Азидахи хэрэ-...ээр хамгаална.

...намай хүн зоной бодото түлөөлэгшэ, США-гай эзэр-... ябуулгада эсэргүүсэлгын баатарлиг тэмсэлэй шал-...хэгшэ ба вождь бологшо Урда Вьетнамай Нацио-...рэлгын фронтдо өөрынгөө халуун амаршалга хүр-... Вьетнамай Национальна сүлөөрэлгын фронтын ...цаа өөһэдэйнь хэжэ байһан үнэн зүб сүлөөрэлгын ... Вьетнамай бүхы хүн зониие нэгэдүүлхэ үндэһэ ... үгэнэ.

...ца амгалан байдал һэргээн тогтоолгодо туһалха зо-...намай асуудалые ниитэдэнь шиидхэлгын гол ёһо-... гэһэн 10 пунктһаа бүридэһэн программые Урда ...циональна сүлөөрэлгын фронтын Центральна Ко-...ной майн 8-да дурадхаа һэн. Энэ программые улас-...өлөөн шууд сэхээр дэмжэнэ.

...тушаа 1954 оной Женевскэ хэлсээнэй шухала гол ...етнамдахи мүнөөнэй байдалые хараада абан энэ ...рүүлагданхай. Энэ программа Урда Вьетнамай На-...лөөрэлгын фронтын 5 пунктһаа бүридэһэн полити-...мада үндэһэлнэ, Вьетнамай Демократическа Рес-...вительствын 4 пунктһаа бүридэһэн хараа бодолдо ...рда Вьетнамай асуудал шиидхэхэ дурадхал вьетнам ...льна эрхэдэ, бүхы дэлхэй дээрэхи эб найрамдалай ...үсэдөөр тааралдана. Тус дурадхал Урда Вьетнамай ...рыгөө тодорхойлхо эрхые, Вьетнамдахи бата бэхи ...е найдамтайгаар хангаха, тэрэшэлэн Индохитадай ...й аша туһада тааралдаха байна.

...Эсэгэ оронии хамгаалан, тэмсэл хэхэ вьетнам ара-...бүхы арадуудай өөрыгөө хамгаалха нангин ба ойроо ...хэ болоно.

...югэй ба бэеэ даанхай байдалай түлөө вьетнам ара-...нзэгы ехээр хүндэлэлгын ба баясалгын мэдэрэл ...рүүлнэ. Вьетнам арадай тэсэбэритэй шанга байлга, ... илалта туйлаха байһандаа этигэн найдалга им-...эсэргүүсэн, эб найрамдалай түлөө, мүлжэлгэ, дар-...дуудай сүлөөрхын түлөө тэмсэлэй жэшээ ба урма-...гэнэ. Эхэ ороноо хамгаалхадаа вьетнам арад нэгэн ...циональна уялгаяа дүүргэлсэнэ, бүхы дэлхэй дээрэ ... хангаха һайн һайхан хэрэгтэ туһална. Энэ гүнзэ-... зүб тэмсэл хэхэдэнь вьетнам арадтай бидэнэр шууд ...адаг байгаабди, таларханабди, саашадаашье тэрээн-...бди.

... эзэрхэг түримхэй ябуулгада эсэргүүсэн вьетнам ...байдаг баатарлиг тэмсэл социализмын ба империа-...индо, дэбжэлтын хүсэнүүдэй ба хархис этэгээдүүдэй ...ожо байһан бүхэдэлхэйн тэмсэлэй шухала хубинуу-...ь болоно.

Вьетнамда зэбсэгтэ интервенци хэжэ байхадаа, США-гай империалис хүсэнүүд хадаа Азидахи социалис хэрэмүүдэй нэгые һамна зада сохихо, Индохитадай арадуудай эб найрамдал, эрхэ сүлөө, дэбжэлтэ тээшэ эрмэлзэдэг замыень хааха, Ази, Африка ба Латиин Америкэдэхи национально-сүлөөрэлгын революционно хүдэлөөндэ сохилто үгэхэ, социалис оронуудай ба империализмда эсэргүү бүхы хүсэнүүдэй һанал нэгэдэлгын хэр бүхэ байһыень шалгаха һэдэлгэ гаргаа бшуу.

США-гай империализмын эдэ түсэбүүд заатагүй буруу һүрэхэл.

Социализмын оронуудай, хамагай түрүүндэ, Советскэ Союзай, тэрэшэлэн дэлхэйн эб найрамдалда дуратай бүхы арадуудай угаа ехэ дэмжэлгэ хүлеэдэг вьетнам арад хадаа хизаарлашагүй ехэ хүсэтэй бэшэт гэжэ империализмын эгээн лэ ехэ хүсэн бологшо США-да харуулжа үгөө.

Вьетнам арадта эсэргүүгээр американ интервентнүүдэй хэжэ байһан зэрлиг муухай гэмтэ ябуулганууд, биологическа, химическэ ба хүн зониие олоор хюдаха бусад зэбсэгүүдые хэрэглэлгэ — энэ бузагай муухай алалга хюдалга хүн түрэлтэнэй уур сухал ехээр хүргэнэ. Интервентнүүд империализмын бодото, энэрхы бэшэ удхатай байһыень бүхы арадуудта элирүүлэн харуулаа.

Эдэ бүгэдэ эзэрхэг түримхэйшүүлые политическэ ба һанал сэдьхэлэй талаар үргэн олон хүн зонһоо, тэрэ тоодо зарим капиталис оронуудай зонхилхы этэгээдүүдһээ улам бүри ехээр холодуулаа. США-да бүри олон хүн зон Вьетнамдахи уршагта муухай дайн байлдаае буруушаадаг болоо. Энэ дайнай хойшолонгуудынь американ общественэ доһолгоно бшуу.

Вьетнам арадай баатарлиг тэмсэл империализмда эсэргүү арадуудай хүдэлөөнэй тодорхойлхы нүхэсэлнүүдэй нэгэн болоно. Энэнь залуушуул болон студентнүүдэйшье дайшалхы ябуулгануудһаа мүн лэ харагдана.

Сэрэгэй угаа ехэ хүсые хэрэглэбэшье, эзэрхэг түримхэйшүүл Вьетнамай Демократическа Республикын газар нютагуудые бомбодолтые үгэ дуугүйгөөр болюулха, Урда Вьетнамай Национальна фронтын тэгшэ эрхэтэйгээр хабаадалсалгатайгаар, дүрбэн талын хэлсээ хэхэ баатай болоһон байна. Урда Вьетнамда арадайсүлөөрэлгын зэбсэгтэ хүсэнүүд США-гай интервентнүүдтэ, тэдэнэй туһамаршадта хүндэ сохилтонуудые таһалгаряагүйгөөр хэжэл байдаг. Газарайнь диилэнхи ехэ хуби дээрэ арадай засаг тогтоогдонхой. Панхаруудтаһан туһамаршадай засаг түрэ имагтал США-гай империализмын жадануудаар хамгаалуулан, тогтожо байһаар.

Энэ хадаа Урда Вьетнамай баатарлиг арадай, дэлхэйн социалис оронуудай, уласхоорондын коммунис ба хүдэлмэришэнэй хүдэлөөнэй, эб найрамдалда дуратай ба түрүү бүхы хүсэнүүдэй шухала илалта болоно.

Вьетнамай амжалтатай тэмсэл дэлхэй дээрэхи хүсэнүүдэй гэнсүүриин хубилһые, бүхы дэлхэй дээрэ социализмын, демократиин, национальна сүлөөрэлгын хүсэнүүдэй улам түгэлдэр болложо байһые харуулна.

Хүн түрэлтэнэй хамтын дайсан — империализмда эсэргүү тэмсэлдэ уласхоорондын коммунис хүдэлөөнэй, тэрэшэлэн империализмда эсэргүү бүхы хүсэнүүдэй нягтаар жагсаха ба нэгэдэмэл ябуулга хэхэ эрмэлзэлгэ США-гай эзэрхэг түримхэй ябуулгада эсэргүүсэдэг Вьетнамые дэмжэдэг үргэн хүдэлөөнһөө эли тодорхойгоор харагдана.

Советскэ Союзай, бүхы социалис оронуудай, бүхы дэлхэй дээрэхи эб найрамдалда дуратай хүсэнүүдэй талархалые хүлезн, империализмда эсэргүүсэн, эрхэ сүлөөгэй ба бэеэ даанхай байдалай түлөө тэмсэдэг арад илагдашагүй гэжэ вьетнам патриодуудай тэмсэл харуулжа үгэнэ.

Хамтын дайсан бологшо империализмда эсэргүү тэмсэлдэ уласхоорондын коммунис хүдэлөөнэй, империализмда эсэргүү бүхы хүсэнүүдэй улам бүхэ нэгэдэлтэй, улам нягта жагсаалтай байха тудам тэдэнэй амжалтанууд ехэ байдаг.

Арадуудай эрхэ сүлөөе хамгаалха тугые коммунис ба хүдэлмэришэнэй партинуудай бүри шууд сэхээр үргэхэ, империалис эзэрхэг түримхэй политикада эсэргүү тэмсэлые толгойлхо тудам империализмда эсэргүү арад олониитын хүдэлөөн улам үргэнөөр, бүри хүсэтэйгөөр хүгжэхэ байна.

Хүндэ хүшэрөөр диилдэбэшье, США-гай милитарис этэгээдүүд Вьетнам тушаа бэелүүлдэг эзэрхэг түримхэй, шэнэ ёһоной колониалис түсэбүүдһээ арсаагүй, сэрэгэй хүсөөр Вьетнамай асуудал шиидхэхэ һэдэлгээ үргэлжэлүүлнэ. Сэрэгэй тулалдаа үргэдхэхэ аюултай замаар тэдэнэр нэтэрүүгээр дабшаһаар. Энээниие Лаосой газарые бүри шангаар бомбодолго, бэеэ абанги Камбоджодо эсэргүү харата ябуулгануудые саг үргэлжэ гаргалга гэршэлжэ үгэнэ.

Вьетнамай Демократическа Республикын правительствын, Урда Вьетнамай Национальна фронтын зүб зүйтэй эрилтэнүүд, хамагай түрүүндэ Урда Вьетнамһаа США-гай, эзэрхэг түримхэй ябуулгадань хабаададаг бусад оронуудай сэрэгүүдые хүсэдөөр, үгэ дуугүйгөөр гаргаха тушаа эрилтэ тухай урагшатай һайнаар Парижда хэлсээ хэхэһээ США-гай правительство, тэрэнэй түлөөлэгшэд нэтэрүүгээр арсана. Энээнэй орондо тэдэнэр гоё гоё үгэнүүдээр мэхэлжэ, дэлхэйн олониитые худхуулха, баалалта хэхэ аргаар байлдаанай газарта туйлагдажа шадаагүй илалтануудые хэлсээнэй үедэ туйлаха һэдэлгэ гаргана.

Тэдэнэр США-гай, тэдэнэй туһамаршадай сэрэгүүдые Урда Вьетнамһаа хүсэдөөр, үгэ дуугүйгөөр гаргаха тухай гол асуудал шиидхэлгэһээ зайсана. Сэрэгүүдые хоёр талаһаа гаргаха гэдэгээ баадхана. Тиигэжэ эзэрхэг түримхэйшүүл, тэдэнэй добтолгодо дайрагдагшад адлидхагдана бшуу. Гэбэшье Вьетнамда эзэрхэг түримхэй ябуулга һүжэрөөгөөд, тэрэнээ нэтэрүүгээр үргэлжэлүүлжэ байһанаа США империализм хэзээдэшье балартуулжа шадахагүй.

Вьетнамда Америкын хэжэ байһан интервенци бүхы дэлхэй дээрэхи эб найрамдалда саг үргэлжын аюул тохёолдуулна, эб найрамдалай, национальна бэеэ даанхай байдалай, демократиин ба социальна дэбжэлтын түлөө тэмсэжэ байһан бүхы арадуудые сэхээр үһэрилгэ болоно. Пролетарска интернационализмын гол ёһонуудта үнэн сэхэ байдаг уласхоорондын коммунис ба хүдэлмэришэнэй хүдэлөөн саашадаашье аха дүүгэй талархал гарган, үнэн зүб хэрэгэйнь хүсэд илатар вьетнам арадта бүхы шухала туһаламжа үзүүлхэ байна. Тиигэжэ коммунис ба хүдэлмэришэнэй хүдэлөөн бүхы дэлхэй дээрэхи эб найрамдалай хэрэгтэ, эрхэ сүлөөгэй ба эб найрамдалай хэрэгтэ ехэ туһа нэмэри оруулна.

Вьетнам арадай гол национальна эрхые хангалгада үндэһэлэн лэ Вьетнамай асуудалые зүбөөр шиидхэхэ аргатай гэжэ коммунис ба хүдэлмэришэнэй партинуудай уласхоорондын зүблөөн шууд сэхээр мэдүүлнэ.

Мүнөө вьетнам арадай тэмсэлэй шухала шатадаа ороод байхада, Вьетнамай Демократическа Республикын ба Урда Вьетнамай Национальна сүлөөрэлгын фронтын үүсхэлнүүдэй ашаар политическэ гуримшуулга зүбөөр хэхэ бүхы шухала эрхэ байдалай бии болоод байхада, бидэнэр иимэ эрилтэ хэнэбди:

— США Париждахи дүрбэн талын конференци дээрэ зам хааха гэһэн хараа бодолһоо арсаха ёһотой;

— США Вьетнамда өөрынгөө хэжэ байһан эзэрхэг түримхэй ябуулгые дары түргэнөөр болюулха, Урда Вьетнамһаа өөрынгөө сэрэгүүдые, туһамаршадайнгаа сэрэгүүдые хүсэдөөр, үгэ дуугүйгөөр гаргаха ёһотой;

— дотоодынгоо хэрэгүүдые хариин хамааралсалгагүйгөөр, бэеэ даагаад Урда Вьетнамай хүн зоной шиидхэхэ эрхэтэй байһыень США мэдэрхэ ёһотой;

— США Вьетнамай Демократическа Республикын бүрин эрхэ ба аюулгүй байдалда эсэргүү ямаршье ябуулгануудые болюулха ёһотой;

— США Лаосто хамааралсалга болон эзэрхэг түримхэй ябуулгадаа эсэс табиха, Камбоджын газар уһанай бүрин бүтэн байлгада халдан оролгоёо болюулха, тэрэнэй хилэнүүдые мэдэрхэ, Зүүн-Урда ба Зүүн Азиин гүрэнүүд тушаа эзэрхэг түримхэй һанаашалгануудые гаргахаһаа арсаха, 1954 ба 1962 онуудай Женевскэ хэлсээнүүдые наринаар сахиха ёһотой.

Вьетнамда США-гай хэжэ байһан эзэрхэг түримхэй ябуулгада элитээр гү, али далда нюусаар хабаадалгые болюулха тухай Таиланд, Шэнэ Зеланди, Австрали ба Урда Корейн туһамаршадай засаг түрэдэ, тэрэшэлэн Германиин Федеративна Республика болон Япондо бидэнэр эрилтэ хэнэбди!

Бүхы үнэн сэхэ хүнүүдтэ, эб найрамдалые, үнэн зүб хэрэгые, арадуудай эрхэ сүлөө ба бэеэ даанхай байдалые үнэтэйдэ тоолодог бүхы хүнүүдтэ олон миллион тоото коммунистнуудай зүгһөө бидэнэр иигэжэ хандана бди:

Вьетнамда американ империализмын хэжэ байһан гэмтэ муухай дайе эсэргүүсэн буруушааһан һанамжануудые бүхы дэлхэй дээрэ бүри шууд сэхээр дэлгэрүүлэгты!

Баатарлиг вьетнам арадтай һанал нэгэдэлгын уласхоорондын хүдэлөөндэ улам эдэбхитэйгээр хабаадагты!

Вьетнамһаа США-гай, тэдэнэй туһамаршадай сэрэгүүдые гаргаха эрилтэ хэгты!

Вьетнам арадай бодото эрхые хангалгада үндэһэлэн, Вьетнамай асуудал амгалан ёһоор, дары түргэнөөр шиидхэхэ эрилтэ хэгты!

Урда Вьетнамай Национальна сүлөөрэлгын фронтын 10 пунктые дэмжэгты!

США-гай эзэрхэг түримхэй ябуулгада эсэргүүсэн тэмсэжэ байһан вьетнам арадые дэмжэхэ талаар империализмда эсэргүү, эб найрамдалда дуратай хүсэнүүдэй шэнэ олон янзын, улам ехэ хүсэтэй, тааралдуулагдаһан ябуулганууды удааруулангүй хэдэг болохые бидэнэр уряалнабди!

Интервентнүүдтэ, туһамаршадтань зорюулан солдадуудые, буу зэбсэг ба материалнуудые шэрэлгэһээ арсагты!

Женевскэ хэлсээнүүдтэ гар табигдаһан ойн үдэр бологшо июлиин 20-иие вьетнам арадтай һанал нэгэдэлгын уласхоорондын үдэр, США-гай эзэрхэг түримхэй ябуулгые болюулхын түлөө тэмсэлэй үдэр болгоё!

Бэеэ даанхай байдалай, эрхэ сүлөөгэй түлөө шэн зоригтойгоор тэмсэжэ байһан баатарлиг вьетнам арадта алдар соло!

Уласхоорондын һанал нэгэдэлгын тугые улам дээшэнь үргэе!

Вьетнамда бэеэ даанхай байдал, эрхэ сүлөө эб найрамдал хангаха!

Вьетнам арадай үнэн зүб хэрэг илахал!

Москва, 1969 оной июниин 10.

Манай хөөрэлдөөн

...НИЙ ...АЛАЛГАДА ...Р ...НЭТ?

Манай корреспондент Баргажанай аймагай Хурамхаанай совхозой главна зоотехник Даша-Нима Шагжиевич **Хобраковто** хандажа, хэдэн асуудалда харюусахыень гуйһан байна.

Асуудал: хони хайшалалгада хэр бэлдэнэбта?

Харюу: хонидой ноохо хайшалалгые ургаса хуряалгатай сасуулдаг гээшэ ааб даа.

Ноохомнай алтанһаа өөрэгүй шухала хэрэгтэй зүйл. Тиимэһээ тэрэниие «сагаан алтан» гэжэ тоолодог. Ушар иимэһээ «сагаан алта» хуряалгада эртээнһээ һайса бэлдэхэ байһаниинь элитэ.

Энэ жэлдэ хонидой ноохые хаһа сагтань, гээлтэгүйгөөр, эрхим шанартайгаар хайшалжа абахын тула ехэхэн бэлэдхэл хэжэ байнхайбди. Совхоздомнай ноохо хайшалха гурбан пункт бии. Мүнөө барилгашаднай пунктнуудайнгаа дал, хашааень шэнэдхэн заһабарилна. Мүн тиихэдэ хайшалагшадай байха байра, эдеэлхэ столовонуудыень сэбэрлэжэ, сагаадажа, бэлэн болгожо байна.

Иигээд лэ энэ һарын 19—20 багаар хони хайшалалгаяа жэгдэ эхилжэ, хүдэлмэриин 13 үдэр соо үнгэргэхөөр хараалнабди.

Асуудал: һайн шанартай ноохо тушаахын тула юун хэгдэнэб?

Харюу: хэнэйшье мэдэһээр мүнөө «сагаан алта» хуряалгамнай эрилтэ ехэтэй ха юм. Тиимэһээ хонидой ноохо түргэнөөр, гээлтэгүйгөөр, эрхим шанартайгаар абаха гээшэ имагтал хайшалагшадай оролдолго, мэргэжэл шадабари, эдэбхи хэшээлһээ сүм дулдыдаг гээшэ. Мүнөө манай совхозһоо хэды хүн оренбургска аргаар хони хайшалха дүй дүршэлдэ һурахаяа Улаан-Үдэ хото мордонхой. Эдэнэрнай тэрэ курсаяа дүүргэһээр хони хайшалгын пунктнуудаар таран ошожо, хайшашадые өөрынгөө бэлиг шадабарида һургаха байна. Тэрэнһээ гадна урда жэлнүүдтэ адли хара, сагаан ноохотой хонидые сугтань хайшалангүй, илгажа хиргахамнай. Юуб гэхэдэ, шэмхэшье хара ноохон холилдоо һаа, бүхы сагаан ноохые гутааха, шанарыень доошолуулха болоно. Энэмнай боошхо мед соо халбага дабирхай хэһэнтэй адли бшуу даа.

Мүн хайшалагдаһан ноохо нарин һайнаар бүридхэхэ, хайшашадай дунда социалис мүрысөө үргэнөөр дэлгэрүүлжэ, түрүүшүүлые али бүхы аргаар урмашуулха хүсэлтэйбди. Тэрэшэлэн пунктнуудта «Сахилгаан», «Дайшалхы хуудаһанууд» хододоо гаража байха юм. Тэндэнь хайшашадаймнай үдэр бүриин хүдэлмэриин дүнгүүд толилогдожо байха.

Хайшашадайнгаа хэһэн хүдэлмэриин шанар үдэр бүри шалгажа байхын тула пункт бүхэнд арадай хиналта пост эмхидхэгдэжэ, ушарһан дутагдалнуудые тэрэ доронь усадхажа байхабди.

Асуудал: мүнөө жэл хонин бүриһөө хэды килограмм ноохо хайшалжа тушаахабта, түсэб хэр дүүргэгдэхээр бэ?

Харюу: түсэбэй дүүргэлтэ тухай уридшалан хэлэхын аргагүй. Ушарынь хадаа, мүнөө жэл урданайхида орходоо үлэмжэ хүйтэн байжа, үбэлжэлгэмнай хүшэр хүндэ байгаа. Тиимэһээнь хониднай үбһэ тэжээлээр дуталдажа, ехэл ядаруугаар ондо ороһон байна. Тиигэбэшье зарим үнинэй дүй дүршэлтэй хонишоднай дээшэлүүлэгдэһэн социалис уялга абанхай.

Байгша ондо манай совхозой хонишод хонин бүриһөө 3 килограммһаа бага бэшэ ноохо хайшалха түсэбтэй юм. Хэрбээ энээнээ дүүргэжэ, һанаһанаа бэелүүлбэл, хамаг олзо доходойнгоо гурбанай нэгэ хубиие гансахан хониной ноохо худалдалгаһаа оруулха байнабди. Тиимэһээнь энэ абаһан түсэбөө дүүргэхын тула мүнөөнһөө оролдожо байнабди.



Жамьян-Дамба Дамдинов Хоринн аймагай Үдын совхозой Баруун-Хасууртайн отделенидэ арба гаран жэл луговодоор ажаллана. Энэ нүхэрнай үнгэрһэн жэлдэ даажа абаһан 80 гектар сабшалангай га бүриһөө дунда зэргээр 22 центнер үбһэ хуряажа абаһан байна. Энэ жэлдэшье үбһэ ногооной баян ургаса абахаар зоригжоод, сабшалангаа нэгэ дахин һайнаар уһалаад байна. **Зураг дээрэ: Ж-Д. Дамдинов.**

Ф. СОРОКИНОЙ фото.

ОЛОНОЙ ХҮСЭН ЕХЭ

КОЛХОЗОЙ ЖЭШЭЭТЭ УСТАВАЙ ПРОЕКТ ТУШАА ҺАНАМЖАНУУД

Мүнөө колхозой Уставай проект айл бүхэнэй стол дээгүүр дэлгээтэй байдаг болонхой. Энэшь гайхалтай бэшэ. Уставай **проект** соо **колхознигуудай эрхэ болон** уялга, колхоз доторой ёһо гуриим, тэрэнэй саашадаа хүгжэх арга нүхэсэл хараалагдаһан байна бшуу. Энэ Уставай мүр бүхэниие уншажа һуухада, үнгэрһэн гушаад жэлэй туршада хүдөө **тосхондо ямар ехэ, ямар һайшаалтай хубилалта, дэбжэлтэнүүдэй** болоһонинь тодоор харагдана.

Энэ хубилалтые өөһэдөөшье хаража, мэдэжэ байнат. Гушаад оноор колхозууд ямар байгша гэшэ һэм, һанаад үзэгты. Тиихэдэ хүдөө нютагуудаар машина техникэшье, эрдэм бэлигтэй хүнүүдшье үсөөн байгаа. Харин **мүнөө...** Колхозууднай элдэб янзын, орёо трактор машинатай, олон һалбаритай, баян шанга шадалтай ажахынууд болотороо ургэн хүгжөө. Мүнөө колхоз бүхэндэ дээдэ, дунда һургуули дүүргэһэн хэдэн олон мэргэжэлтэд хүдэлжэ байна. Колхозууднай промышленна үйлэдбэриин шэнжэ тухэлтэй болонхой.

Энээниие, холошье ошолтогүй, республикынгаа жиирэй нэгэ колхозой жэшээ дээрэһээ хаража үзэе. Сэлэнгын аймагай Тельманэй нэрэмжэтэ колхоз. Гушаад оноор хүсэ багатай колхоз эмхидхэгдэһэн байна. Ганса нэгэн трактор һаяаһай бии боложо байгаа һэн. **Харин мүнөө тэдхэ ондоо** байдалтай. **Колхозой тарялан,** сабшалан, **фермэ, отаранууд** дээгүүр **хэдэн арбаад трактор, ав**томашинанууд, **орёо** оньһон түхеэрэлгэнүүд хүдэлгэгдэнэ.

Эдэ бүгэдэмнай манай Коммунис партиин, Совет правительствын туһаламжаар, колхознигуудай хамтын ажалай аша габьяагаар түйлагдана. Тиимэл хадаа энэ колхозой гэшүүд шэнэ Уставай проектые һайшаана, бүтээсэ ехэтэй ажалаараа түрэл колхозоо улам баян болгохо гэжэ оролдоно.

Тельманэй нэрэмжэтэ колхозой анхан эмхидхэгдэһэнһээ хойшо хүдэлжэ байһан Амгалан Ринчинович Балагановтай сабшалан дээрэнь уулзабабди. Амгалан Ринчинович үнинэй пенсидэ гаранхай. Мүнөө далаяа шахажа ябана. Хүнгэн солбон, залуушуулһаа дутуугүй луговодоор ажаллажа байна. 250 гектар сабшалантай. Гурбан хүн хүдэлнэ. Нёдондо гектарай 4 центнерһээ дээшэ ургаса хуряагаа. Мүнөө жэлдэ 15 центнертэ хүргэхэ һанаатай. Ажал хүдэлмэри тухайгаа хөөрэжэ дүүргээд, колхозой шэнэ Уставай проект тухай үнинэй колхозник Амгалан Ринчинович Балаганов иигэжэ хэлэбэ:

— Колхозой шэнэ Уставай проект ехэ зүбөөр табигдаһан байна. Би энээниие һайшаанаб.

Колхоз гэшүүднай доторойнгоо журам шангаар табижа, ажалаа улам һайн болгохо ёһотой. **Бригадын совет бии болгохо гэшэ ехэ һайн. Колхозник болгожо абахадаа, бригадын совет дээрэ, бүгэдын суглаан дээрэ һайса хэлсэжэ абаха зэргэтэйбди.** Тиигээл хадаа ажал һайн ябаха.

Ажалдаа ябаса муутай, залхуу хүн байгаа һаа, бүхы колхозой ажал хүдэлмэри хойшо татаха, хамтын журам доройтохо. Фермэ, бригада дээгүүр 9—10 һаалиншад хүдэлжэ байдаг. Хэрбээ тэдэнэй муугаар хүдэлөө һаа, һү һааха түсэб, уялга дүүрэхэгүй, колхозой олзо доход бага болохо.

Мүнөө сагай колхоз ехэ хүсэтэй болонхой. Машина, трактор бии. Колхоз баян болохо бүреэ һургуули юумэ олоор барина, машина техникэ ехээр худалдажа абана.

Мүнөөнэй колхоз гээшэмнай завод шэнги болонхой. Тиимэ дээрэһээнь **колхоздо профсоюз бии болгохо хэрэгтэй.** Тиигээд байхада ажалнай урагшатай һайн ябаха, хүдэлһэншье хүнүүдтэ һайн байна.

Колхозой профсоюзна эмхи бии болгохо тухай Амгалан Ринчинович Балаганов тон зүб дурадхал оруулна гэжэ һанагдахаар байна. Ушарынь хадаа үйлэдбэридэ хүдэлдэг профсоюзай гэшүүдтэ али эрхэ, хүндэлэлтэ олгохо арга боломжо колхоз бүхэндэ бии болонхой.

Тельманэй нэрэмжэтэ колхозые абаад хараял. Энэ колхозой олон тоото гэшүүдэй үнэн сэхэ ажалай хүсөөр олзо доходынь жэл бүри дээшэлнэ. **Урзанда миллион тухай** түхэриг доходтой байгаа. Харин нёдондо жэлдэ тэрэнь 1 миллион 300 түхэригтэ хүрөө. Мүнөө жэлдэ бүри дээшээ болохоор хараалагдана. Иимэ сэбэр олзо доходынь гүрэнэй түлбэридэ гаргашалхаһаа гадна, **колхоз доторой гол эрьесын жасада,** культурно-ажаһуудалай **жасада, социальна тэдхэмжэ туһаламжын, нэмэлтэ түлбэри** болон шагналай жасада оруулагдана.

Хамтын ажалай олзо доходой иимэ ехээр дээшэлхэ бүри колхознигуудай байдал һайжарна, һүүлэй **жэлнүүдтэ өөһэдынгөө хүсөөр дунда һургуули, больницаһаа** эхилээд, хэдэн ехэ ехэ станогуудые бодхоожо байна. Малай **фермэ,** гүүртэнүүд оньһожоруулагдана.

— Отделениин совет бии болгохо гэжэ Уставай проект соо зүб бэшэгдэнэ. Мүнөөнэй отделени машина **техникэтэй,** олон һалбаритай, хүсэ ехэтэй болонхой. Иимэ советгүйгөөр ажалаа һайнаар ябуулхань бэрхэтэй болоно байна. —гээд Александр Найданов мэдүүлбэ.

Манай колхоздо һаяхай иимэ **совет бии болонхой.** Энээндэ ехэнхидээ хүтэлбэрилэгшэд, мэргэжэлтэд ороно. Бухы дээрээ 8 хүн һарын дүүрэхэлээр сугларжа, үнгэрһэн һарын дүнгүүдые гаргажа, ерэхэ һарын ажал тухай хөөрэлдэдэг, түсэб даалгабаряа хаража үзэдэг. Али нэгэн ажалай хойшо **татагдаад байгаа һааинь,** роо сугларжа, хэмжээнүү раалдаг байнабди. Ганса бэшэ, хөөрэлдэхэ, зүбшэ **далнууд яһала олон** бай тэрэ нэмэбэ.

Нэрээшье зүбшэхэ олон. Жэшээнь, малаа шээридэ гаргахын урд рель һара соо отделени татагдаһан байна. Энэ урда тээ хонишод, ма хөөрэлдөөд, зунай гэр һажа, шэнээр барижа һэн. Юуб гэхэдэ, малша газараа хэнһээшье үлүү мэдэдэг байна ха юм.

Колхознигуудай олз ургаха бүри **хүүгэдэй олошоруулха хэрэгтэй.** хай колхозой һаалишан боева иигэжэ хөөрэнэ.

— Мал ажал дээр байһан эхэнэрнүүд хүүг тай байгаа һаа ехэ һа Тиигэбэл бидэнэр хүүг гаа һанаагаа зоболонгүй лаха байгаабди. Мүн **гүүр столово бии бол ажалдамнай ехэ урагш һэн.**

Шэнэ Уставай проек нигуудай ниитын ажал үүсхэл элэбхиие улам шэлүүлнэ.

Ц-Д. ДАМ

Партийна хронико

ДҮҮРГЭЛТЭ ХЭР БЭ?

ПЕТРОПАВЛОВКА. Агуу ехэ **В. И. Ленинэй түрэһөөр** зуун жэлэй ойн хүндэлэлдэ зорюулан абаһан социалис уялгануудай хэр зэргэ дүүргэлтэ болоод байһан тухай «Заречный» совхозой парткомой секретарь А. Ф. Бутусин КПСС-эй райкомой бюро дээрэ тоосоо хэбэ.

Зүгөөр энэ шухала хэрэгые тус партком хангалтагүйгөөр эмхидхэнэ гэжэ бюро тэмдэглэбэ. Социалис мүрысөөн ёһын тэдысэ эмхидхэгдээгүй, дүнгынь согсологдоногүй, бригада, фермэнүүдтэ түсэбтэ даабари үгтэнэгүй. Олониитын дунда ниитэ-политическэ хүдэлмэри муутайгөөр ябуулагданагүй, ажахын хүтэлбэрилэгшэд, ахалагша мэргэжэлтэд, нютагай интеллигенци энэ хэмжээ ябуулгада эдэбхитэйгөөр оролсоогүй байха юм. Клуб, библиотекын хүдэлмэри, кино харуулга муу байдалтай.

Иимэ байдалай түлөө, шухала хэрэгтэ харюусалгагүйгөөр хандаһанайнь түлөө партиин райкомой бюро нүхэр Бутусиние шангаар зэмэлээ, саашадаа дары заһархыень эрилтэ хээ.

Г. БАДМАЖАПОВ.
КПСС-эй райкомой инструктор.

ХЭМЖЭЭ ЯБУУЛГАНУУД БАТАЛАГДАА

ХОРИ. Аймагай совхозуудай, предприяти болон эмхи зургаануудай ниитэ олон ажалшадай дунда партийно-политическэ информаци саг үргэлжэ хэжэ байха зорилго хараалһан дэлгэрэнгы хэмжээ ябуулгануудые КПСС-эй райкомой бюрогой заседани баталан абаба.

Олониитын дунда үдэр бүри ябуулагдажа байха энэ шухала хүдэлмэри һүүлэй үедэ хангалтагүйгөөр эрхилэгдэжэ байгаа. Энэ хэрэгые эрид һайжаруулха эрилтэ партийна организацинуудай үмэнэ табигдаба. Хэмжээ ябуулганууд дотор ойрын сагта хэхэ хүдэлмэри тодорхойгоор түсэблэгдөө. Харюусалгата нюурнууд заагдаа. Саашадаа политическэ информаци хэлгые саг үргэлжын хиналта доро абахыень партком болон партбюронуудта дурадхагдаа.

Г. ВАСИЛЬЕВ.

МҮРЫСӨӨ ҮҮСХЭҺЭН ПРЕДПРИЯТИДА

ДАХИНАА ЭГЭЭЛ ТҮРҮҮЛЭН

Улаан-Үдын нарин сэмбын фабрика эрхим культурын үйлэдбэритэй предприятиин нэрэ зэргэдэ хүртэбэ.

Нарин сэмбын фабрика республика соогоо эгээл түрүүлэн коммунис ажалай коллективэй нэрэ зэргэдэ хүртэһэн байгаа. Тэрэ гэһээр олон жэл үнгэрөө, түрүү зэргэдэ ходо ябаһаар.

В. И. Ленинэй түрэһэнһөө хойшо 100 жэлэй ойдо эрхим бэлэдхэл хэхэ, социалис мүрысөө үргэнөөр дэлгэрүүлхэ гэжэ шиидэһэн тус коллектив табан жэлэй түсэбые болзорһоонь урид дүүргэхэ, даабариһаа гадуур 20 мянган метр сэмбэ нэхэхэ уялга абаад, ойн хүндэлэлэй социалис мүрысөөндэ оролсохыень республикынгаа промышленна предприятинуудай коллективүүдые уряалһан байгаа.

Түрүү коллективэй гаргаһан үүсхэл халуунаар дэмжэгдээ.

Мүрысөө үүсхэһэн сэмбэ нэхэгшэд абаһан уялгаяа бодотоор бэелүүлнэ. Продукци үйлэдбэрилхэ, худалдаха түсэб һара бүхэндэ үлүүлэн дүүргэгдэнэ. Ажалай ленинскэ вахтада жагсаһан тус коллектив республика соогоо эгээл түрүүлэн эрхим культурын үйлэдбэритэй предприятиин нэрэ зэргэдэ хүртэбэ.

Ямар предприятида иимэ нэрэ зэргэ олгогдоноб? Экономическа талаараа һайн үрэ дүн түйладаг, үйлэдбэреэ нарижуулан һайжаруулдаг, шэнэ техникэ ашагладаг, үйлэдбэриин эстетикэ нэбтэрүүлһэн предприяти иимэ хүндэтэ нэрэ зэргэдэ хүртэхэ эрхэтэй.

ДҮЙ ДУРШЭЛӨӨ ХАЛАН АБАЛСАЖА...

Сэмбэ нэхэгшэдэй хэлэһэн үгэ бата найдамтай. Хэлэһэн үгэдөө ходо хүрэдэг, һарбайһанаа абадаг заншалтай. 1969 онние ленинскэ габшагай ажалай жэл гэжэ соносхоод, абаһан уялгаяа ямар аргаар бэелүүлхэ тухайгаа һайса бодомжолжо үзэһэн байна. Урдаа эли тодо зорилго табяад хүдэлхэдэ, ажал хэрэг бүтэсэтэй, урагшатай байдаг. Энээниие сэмбэ нэхэгшэд өөһэдынгөө олон жэлэй дүй дуршэлһөө һайн мэдэжэ абанхай.

Ленинскэ габшагай ажалай жэлэй түрүүшын кварталай түсэб амжалтатайгаар дүүргэгдээ. Жэлэй дүрбэ һарын даабариһаа гадуур 580 мянган түхэригэй продукци наймаалагдаа. Хүдэлмэришэн бүхэнэй ажалай бүтээсэ 104 процент хүргэгдэһэн байна. Нэхэгдэһэн бүхы сэмбэ бүдэй 95,75 процент эрхим, һайн гэһэн сэгнэлтэдэ хүртэнэ. Иимэл даа богонёор хэлэхэдэ, тэдэнэй түйлаһан үрэ дүн. Бүхэли коллективэй хэһэн ажал, гаргаһан оролдолго хэдыхэн тоо, баримтаар харуулагданхай. Теэд иимэ үрэ дүн түйлахын тула эмхидхэлэй-техническэ олон хэмжээ бэелүүлхэ хэрэгтэй болоһон.

Фабрикын главна экономист Мария Григорьевна Семенькова ажалай болон салин хүлһэнэй таһагай начальник Евгения Федоровна Горькова хоёртой дүрбэ һарын дүн тухай хөөрэлдэнэбди.

— Һарын, кварталай түсэб саг үргэлжэ дүүргэжэ байхань манда хүшэршэг юм. Зарим предприятинуудтал адли даабаряа холо үлүүлэн дүүргэдэггүйбди. Яахадааб гэхэдэ, — гээд асуудал табиха зуураа, Мария Григорьевна иигэжэ тайлбарилна: — манай арга боломжо, техникэ хараада абаһан түсэб үгтэнэ. Хүдэлмэришэднай техническэ талаараа баримталагдаһан нормын ёһоор хүдэлнэ. Тиимэһээ даабаряа үлүүлэн дүүргэхэ — бэлэхэн бэшэ, — гээд дабтана.

— Түсэбөө, абаһан уялгаяа дүүргэһэн лэ хүнүүд материальна урмашуулгада хүртэнэ, — гэжэ Евгения Федоровна хөөрөөгөө үргэлжэлүүлнэ. Түрүүшын кварталай үрэ дүнгөөр 500 гаран түрүүшүүл мүнгэн шанда хүртэбэ. Эдэнэй олонхинь фабрикын гол мэргэжэлтэд — нооһо ээрэгшэд, сэмбэ нэхэгшэд.

Эгээл энэ үедэ үүдэн сэлигдэжэ, гартаа саарһа бариһан эхэнэр орожо ерэбэ. Кадрнуудай таһагай начальнигай асарһан мэдээсэл тэдэнэр согсолно, тоолоно үзэнэ.

— Һайн лэ даа. Һайн. Харагты даа. Олонхи хүдэлмэришэднай залуушуул. Тусхай мэргэжэлтэй, дунда һургуулитайшуул мүн лэ олон, — гэжэ М. Г. Семенькова сэдьхэлээ ханангяар хөөрэнэ.

— Олониинь олон. Теэд тэдэнтэй хүдэлхэдэ түбэгтэй даа. Хүн бүхэн өөрын абари зантай. Харин үниинһөө хойшо хүдэлдэг нооһо ээрэгшэд, сэмбэ нэхэгшэд нэгэл үгэһөө юумэ ойлгодог, шударгыгаар хүдэлдэг, — гэжэ кадрнуудай таһагай начальник Нина Семеновна Федотова харюусаба. Теэд яахаб. Залуушуулые һургаха, ажалда дуршуулхэ хэрэгтэй.

Коллектив бүхэн өөрынгөө халаан болохо хүдэлмэришэдые бэлдэдэг, хүмүүжүүлдэг байна. Энэ ажал нарин сэмбын фабрикада һайнаар эмхидхэгдэнхэй. 1500 гаран хүдэлмэришэдэй 600 гараниинь гуша хүрөөгүй залуушуул. Бүхы коллективэй хахадһаа олониинь дээдэ, тусхай дунда, дунда, найман классай һуралсалтай. Институт, техникум, хүдэлмэришэн залуушуулай үдэшын һургуулида һуралсагшад олон. Ингэжэ сэмбэ нэхэгшэд хоёр-гурбан жэлэй саана зохёогдоһон коллективэй социально-хүгжэлтын түсэбые бодотоор бэелүүлжэ байна.

Үнинэй хүдэлмэришэд залуушуулые шефтээ абажа, олон жэлэйнгээ дүй дуршэлдэ һургана. Продукци үгэхэ өөрын тусхай даабари дүүргэхын хажуугаар хэдэн залуушуулые ажалда мэргэжүүлнэ. Тиимэһээ даабаряа үдэр, һара бүхэндэ үлүүлэн дүүргэхэнь бэлэн бэшэ. Энэнь уялгата ёһын гэжэ тоологдодог. Мүнөө үйлэдбэриин түрүүшүүл абаһан уялгаяа бэелүүлэн, өөрынгөө дүй дуршэлдэ 100 гаран хүниие һургажа байнхай. Гадна түрүү дүй дуршэлэй һургуулида, ямар нэгэ мэргэжэлтэй болохо тусхай курсада, үйлэдбэриин техническэ курсануудта хамта дээрээ 200 шахуу хүдэлмэришэд һуралсана.

Нооһо ээрэгшэдэй, сэмбэ нэхэгшэдэй мэргэжэл шадабари дээшэлүүлхэ асуудалда саг үргэлжын анхарал хандуулагдана. Мүнөө тусхай конкурс-харалга соносхогдонхой. Конкурсын гол зорилго юуб гэхэдэ, фабрикын эгээл бэрхэ мэргэжэлтэдые элирүүлхэ, дүй дуршэлыень согсолжо, бусадай шадабари болгохо гэһэн удхатай. Тэрэндэ кварталай түсэб дүүргэһэн лэ түрүүшүүл хабаадалсаха эрхэтэй. Түрүүлһэ гарагшадта барюулагдаха хэдэ мүнгэн шан тогтоогдоо. Тэдэнэр эрхим мэргэжэлтын нэрэ зэргэдэ хүртэхэ юм.

ХОЛЫН ХАРААТАЙГААР...

Цехүүд соогуурнь удаахан ябаа һаа, олон шэнэ юумэ обёорхот. Эндэ үдэр бүри шахуу ямар нэгэ хубилалта боложол байһаар.

Хэдэн зэргэлээгээр табигдаһан станогууд нэгэ жэгдээр хүүенэ. Зарим станогуудай хажуу тээнь Улаан тугханууд үлгөөтэй. Коммунис ажалай ударнигай эндэ хүдэлжэ байһые гэршэлэн харуулна. Улаан тугхаитай олонхи станогуудай хажууда хоёр лэ хүн зогсонхой.

Фабрикын директорэй орлогшо Дмитрий Андреевич Осокин һүүлэй үедэ хэгдэһэн шэнэ барилга, тодхогдоһон станок, машинануудые харуулжа, тайлбари үгэнэ. Тиихэтэй хамта хүдэлжэ байһан эхэнэрнүүд тээшэ заажа, түрүүшүүлые нэрлэнэ. Нооһо һамнагшад Е. Н. Путилина, М. В. Кохтина, нооһо ээрэгшэд А. Д. Кудрявцева, Е. П. Данилова гэгшэдтэй танилсаабди. Эдэнэр түрүүшын кварталай үрэ дүнгөөр социалис мүрысөөндэ эрхимлэжэ гаранхай. Даабаряа үлүүлэн дүүргэдэг, голодоһогүй продукци бүтээдэг. Тэдэнэр гол ажалаа хэхэтээ хамта залуушуулые ажалда дуршуулжэ, нооһо һамналгын, ээрэлгын мэргэжэлдэ һургана.

Нэгэ станогой хажууда залуу буряад эхэнэр ажаллажа байба. Үйлэдбэриин түрүүшүүлэй нэгэн Нелли Борисовна Савинова дүй дуршэлтэй сэмбэ нэхэгшэ. Даабаряа үлүүлэн дүүргэхэ, э гын продукци үгэхэ уял то дээрэнь бэелүүлнэ. ажаллахынгаа хажууга гическа институдай 3-д һуража байнхай. Нүхэд Борисовнае хүндэлдэг, д лынь халан абадаг. эт бари үзүүлжэ, өөһэдын лэгшөөр ажалшадай де городской Советдэ һунга

Хэдэн жэлэй саада т уйтан байһан цехүүд ү Нооһо искусственна ута лижо ээрэлгэдэ бэлдэ нээр баригдаа. Энэл це бэн заһабарилгын бүхы хэгдэжэ эхилээ. Нооһо венна утаһа — штапель, хэ мэтые будаха шэнэ эндэ тодхогдоо. Продук һайжаруулха хэрэгтэ аша туһатай байба.

Нооһо зэрэлгын, нэ цехүүд. Эндэ урдынхи лэр, уужам, һаруул Һэльбэн заһабарилгын, рилтын хүдэлмэри ү дүй.

— Харагты даа. Ша гууд хэгдэжэ байна. Эл хар, үлгэгдэмэл потол жэ нүхэр Осокин та Эдэниие харахадашье э тическэ эрилтэдэ харю на цехүүд соохи шууя бага болгохо үүргэтэй. сэбэрлүүлхэ, цехүүдые рэлтүүлхэ түхеэрэлгэну дожо байна. Эдэ бүхы В. И. Ленинэй 100 гүйсэхэ 1970 ондо дүүр

Фабрикын үйлэдбэри гэдхэхэ бүхы ажал пр тэн гаргалгые заахаш гонгүй, өөһэдын барил сээр хэгдэжэ байна.

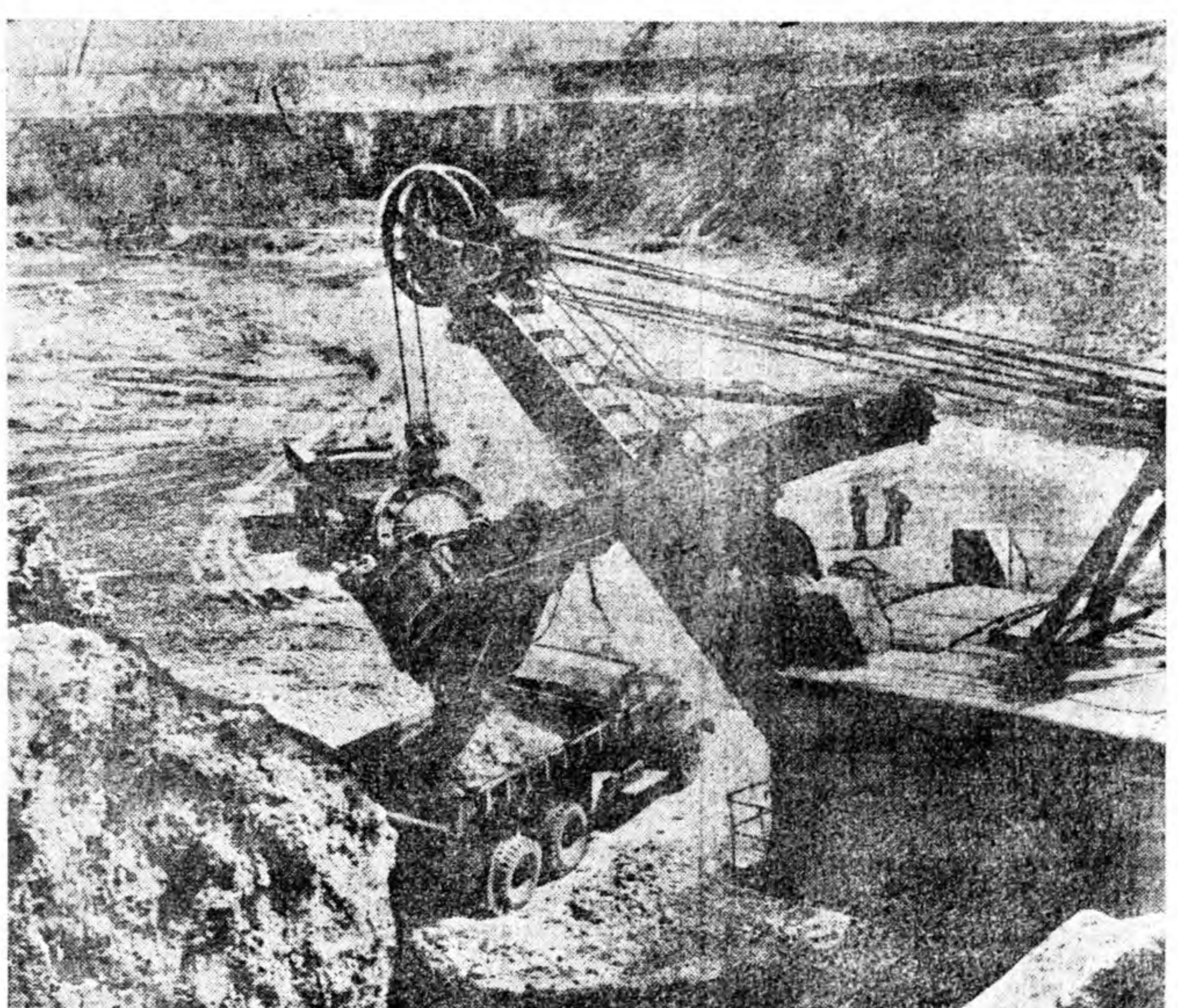
— Нэхэлтын, мүн сэмбэ гоёон үнгэлхэ, бэлэн болгохо цехүүдэ пус барихабди. Энэ ма тэ ажал юм, — гэжэ Дм реевич хөөрэнэ:

— Барилгатнай үш гүй. Шэнэ цехүүд бодх ямар барилга хэрэгтэй гэжэ һонирхоходо, т тайлбарилба:

— Продукци үйлэдб жэл бүхэндэ ехэдхэхэ биигдана. Иимэ зорилго тула мүнөөнһөө бодож хабди. Тиигээгүй һаа, жэлнүүдэй ажалые я хойлхобибди. Үйлэдбэ һайн бааза байгуулха

Фабрикын коллектив лын хараата зорилго хо Хоёр-гурбан жэлэй са циально-хүгжэлтын түс доошье, фабрикаяа ү лаар ехэ хүдэлмэри х дээшье, холын хараата лүүлжэ байгаа. Тэрэнь туһаяа харуулжа эхи нэхэгшэдэй мүнөөдэрэй урдань хэгдэһэн тэмс түйлагдаа. Ерээдүйнь эхин, үндэһэ һуури эхи захатай.

С. БАРД



Ивано-Франковско область. Калийна дабһа нээмэл аргаар малтаха хэрэг Домбровско карьертэ һайнаар эмхидхэгдэнхэй. Энэ уурхай хадаа дэлхэй дээрэхи эгээл баян уурхайнуудай нэгэн юм. Зураг дээрэ: Домбровско карьертэ руда ашалга түлэг дундаа.

ТАСС-ай фото.

СЭВ АЖАЛЛАНА

ЕРЭЭДҮЙН АМЖАЛТАНУУДАЙ НҮХЭСЭЛ

СЭВ-эй геологиин талаар саг үргэлжын комиссиин түрүүлэгшэ, МНР-эй түлишын энергетическэ промышленностиин болон геологиин министр М. Пэлжээ АПН-эй Монголдо байдаг корреспондент Г. Харченкатай Улаан-Баатарта уулзажа, тэрэнэй асуудалнуудта харюусаба.

Асуудал: СЭВ-эй геологиин талаар саг үргэлжын комисси хэзээ, ямар үг зорилготойгоор байгуулагдааб?

Харюу: Соведэй һалбариин комиссинуудай нэгэн болгогдон Экономическа Харилсан туһалалсаагын Соведэй 17-дохи сессиин шиидхэбэреэр энэ комисси 1963 ондо байгуулагдаа. Манай үг зорилго хадаа СЭВ-эй гэшүүд болохо оронуудай газар дайдын баялигые шэнжэлэн бэдэрхэ хүдэлмэриин ашаг үрэ дээшэлүүлгэдэ, минеральна-түүхэй эдэй зүйлнүүдые олзологдо туһалха ябадал болоно. Хабаададаг гүрэнүүдэй эрилтые үлэмжэ хүсэдөөр хангахын тула экономическа болон научно-техническэ олон зүйлэй харилсаае шадаал һаа ашаг ехэтэйгээр таарулан табиха гэжэ бидэнэр эрмэлзэнэбди.

Асуудал: Үнгэрһэн жэлнүүдтэ комисси ямар хүдэлмэри хээб?

Харюу: Манай шухалын шухала зорилгонуудай нэгэн хадаа оронуудай геолого-бэдэрэлгын хүдэлмэринүүдэй түсэбүүдые таарулан ябуулха хэрэг болоно. Энэ зорилгоор бидэнэр манай гүрэнүүд дотор ябуулагдаһан шэнжэлгэнүүдэй үрэ дүнгүүдтэй, ерээдүй сагта ябуулагдаха хүдэлмэринүүдэй гол шэтэлэнүүдтэй танилсаабди. Комисси һайшаалта хэдэ хэдэн дурадхал, тусхайлбал, МНР-эй газар дайдын шэнжэлгые үргэдхэхэ тухай, шухалын шухала ашагта малтамалнуудай газарнуудые шэнжэлхэ тухай дурадхал бэлдээ. Мүнөө хоёр талын хэлсээнүүдэй үндэһэ һуури дээрэ Монгол орон СССР-тэй, Болгаритай, Венгритэй, ГДР болон ЧССР-тэй хамтадаа геологическа шэнжэлгэнүүдые ябуулна. Республикын газар дайдын тодорхой геологическа карта зохёогдонхой, вольфрам, туулган, алтан, молибден, зэдэй рудагай, фосфоридуудай, плавиково шпадай, түмэрэй рудагай, нүүрһэн болон ашагта бусад малтамалнуудай шэнэ газарнууд элирүүлэгдэнхэй. Үрэмдэлгын, геофизикын түрүү технологи шудалха талааршье нилээд хүдэлмэри хэгдээ.

Асуудал: Минеральна түүхэй эдэй шэнэ баазануудые байгуулха талаар үнгэрһэн 20 жэл соо СЭВ-эй гэшүүн оронуудай гол түйлалтанууд ямар бэ?

Харюу: Геологуудай эршэмтэй шангаа ажалай ашаар түүхэй эдэй гол шухала зүйлнүүдэй томо баялигууд олдоо. Болгарида түмэрэй, марганецай болон туулганцинкын руда, хүрин нүүрһэнэй, шулуун нүүрһэнэй, нефтиин болон байгаалиин газай баялигууд олдоо. Венгридэ ороной минеральна түүхэй эдэй шухалын шухала зүйлнүүдэй нэгэн болохо бокситай, нефтиин, шулуун, хүрин нүүрһэнүүдэй, түмэрэй болон марганецай руда, рудна бэшэ элдэб ашагта малтамалнууд элирүүлэгдээ. ГДР-тэ — хүрин нүүрһэн, нефть болон газ, туулганай руда, калийна дабһан, плавиково шпат; Польшодо — туулгын-цинкын руда, серын айхабтар ехэ баялиг, шулуун, хүрин нүүрһэн, калийна дабһан, барилгын элдэб материалнуудай баялиг олдоод, үйлэдбэридэ оруулагданхай. Польшын нэбтэр газарта нефть, байгаалиин газ олдоо. Тэрэшэлэн СССР-тэ, Румынида, Чехословакида ехэ хэмжээнэй хүдэлмэри хэгдээ.

Асуудал: Ойрын жэлнүүдтэ комиссиин зорилгонууд ямар бэ?

Харюу: Нэн түрүүндэ, 1971—1975 онуудта СЭВ-эй гэшүүн оронуудай геолого-бэдэрэлгын хүдэлмэринүүдэй түсэбүүдые таарулан зохёохо, хани харилсаань саашадань үргэдхэхэ, дэлхэйн түйлалтануудые хараада а шухала асуудалнуудые ш ябадал болоно. Геологичес дэлмэридэ хэрэгтэй шэнэ аппаратура болон түхеэрэл дые зохёохо талаар комисс асуудалнуудые шиидхэхэ б

Комиссиин хүдэлмэрид лэй гэшүүн бүхы оронууд хитэй хабаадалга, орёо нуудые шиидхэлтэдэ аха хани харилсаанай дүй манай хүдэлмэриин ябуул хани барисаанай, бэе бэе солгын эрхэ байдал хадаа урда табигдаһан зорилго амжалтатайгаар дүүргэгд һанай нүхэсэл мүн болоно.

(АП



Н. К. КРУПСКАЯ

ЛЕНИН ТУХАЙ ДУРАСХААЛ

910 оной январьда бүхы ...ециинуудые арай гэжэ нэгэ...ihэмнай. тэрэмнай удангүй ...аржа эхилбэ. Россида бо...о дээрэнь дүүргэхэ зорилго...дай гаража ерэхэдэ, суг хам...үдэлмэрилхын аргагүй гэжэ ...и эли болоо hэн. Меньшеви...д баhа мэхэ гаргадаг, Троц...й ликвидаторнууд болон ...ёдовецуудые нэгэдүүлхые ...додог байгаа.

...арижда байhан большеви...эй бүлэг 1911 ондо яhала ...тэй эмхи байгаа. Хамта ...ед гаран хүн hэн. Энэ бү...йхид Росситай нилээд нягта ...оотой, мүн революционно ...алэй ехэ дүй дүршэлтэй бэ... Ликвидаторнууд, троцкист...д болон бусадтай тэмсэжэ ...ужаба. Энэ бүлэгород орон ...рхи хүдэлмэридэ ехэ туhа...а үзүүлдэг, мүн францу...ай дунда, Россиhаа нютаг ...ан ерэhэн нилээд олон хү...эришэдэй дунда зарим тэ...үдэлмэри ябуулдаг байгаа. ...о үедэ нүхэр Сталь бидэ ...о нютаг урилан ерэhэн хү...эришэн эхэнэрнүүдэй дунда ...мэри хэхэ гэжэ туршаhан ... Хэдэн суглаа хээд үзөө... Теэд суглаа бүхэн дээрэ ...нэгэн заабол арсалдаа гар...гадаг, «Яахадаа заал hаа эхэнэрнүүдэй суглаа хэхэ болоо зонбибди».—гэхэ мэтэ асуудал табидаг байhан дээрэhээнь энэ хүдэлмэримнай замхашоо hэн даа. Ильич энээниемнай хэрэгтэй юумэн гээшэ гэдэг hэн.

Шэнэ жэлэй урда тээ большевигүүд хилын саана байhан большевигүүдэй бүхы бүлэгүүдэй зүблөө зарлаба. Хүнүүд удаан сагта нютагhаа холо байжа уулагаршаг болоhоншье hаа, эндэ хүхюу дорюунууд үзэгдөө бэлэй.

1912 ОНОЙ ЭХИН

Конференцидэ ехэ бэлэдхэл боложо байба. Владимир Ильич чешскэ социал-демократ Немец гэгшэтэй бэшэлсэжэ, Прагада конференци үнгэргэхэ гэжэ зүбшэлдэбэ. Прага юугээрээ hайн байгааб гэхэдэ, тэндэ ородой колониин үгы тула бэеэ нюухада бэлэн байгаа. Тиигээдшье Владимир Ильич түрүүн хилын саана гарахадаа, эндэ Мордачек гэжэ хүнэйдэ нэгэ хэды саг соо байhан тула Прагые мэдэхэ байгаа.

Прагада болоhон конференци хадаа 1908 онhоо хойшо Ород орондо хүдэлмэрилэгшэдтэй зарлаhан түрүүшын партийна конференци байгаа. Ород орондохи ажал хүдэлмэри тухайгаа тодо hайнаар хөөрэлдэжэ, энэ хүдэлмэридөө баримталхы, тодорхой хараа шугам зохёогоо hэмди. Мүнөө үеын байдал болон партиин зорилгонууд тухай, Гүрэнэй IV дүүмэдэ hунгаха тухай, дүүмын социал-демократическа фракци тухай, партиин хүдэлмэриин шэнжэ шанар болон эмхидхэлэй түхэл маяг тухай, үлэсхэлэн байдалтай тэмсэхэ үедэ социал-демократиин бэелүүлхэ зорилгонууд тухай, гүрэнэй зүгhөө хүдэлмэришэдые страховалха тухай дүүмын зохёоhон хуулиин проектдэ ямараар хандаха тухай асуудалнуудаар шиидхэбэринүүд абтаба.

Прагада болоhон конференци Ород орон доторхи революционно ажал ябуулга тушаа тодорхой заабари, хүтэлбэри үгэhэн тула айхабтар ехэ удха шанартай суглаан болобо. Урдань большевигүүд ликвидаторнууд, Троцкий, Плеханов, бундынхид болон бусадые элирүүлхэ ябадалда тон ехэ анхаралаа хандуулдаг байгаа. Харин мүнөө эдэ асуудалнууд хойшоо түригдэжэ, гол анхаралаа Россидахи хүдэлмэридөө хандуулдаг болоhон байнабди.

Ильич Полетаев Шурканов хоёртой уулзахаяа Лейпциг ошоод, тэндэhээ Берлин орообо... Тиигэhээр байтар hүүлэй үедэ Финляндида байhан Шотман Париж ерэбэ. Прагада болоhон конференци хадаа Финлянди тушаа хаанта засаг болон III дүүмын ябуулдаг политикые эрид буруушаажа, хаанта засагтай, революцида харша ородой буржуазитай хэхэ тэмсэлдэ нэгэн адли зорилготойбди гэжэ онсолон тэмдэглэhэн байна. Тэрэ үедэ манай организаци Финляндида нюусаар ажаллажа байгаа. Балтиин флодой моряогуудай дунда мүн лэ хүдэлмэри ябуулагдажа байhан. Тиин мүнөө Финляндида восстаниин хамаг бэлэдхэл дүүргэгдээ, мүн манай сэрэгэй дунда нюусаар хүдэлжэ байhан организаци тулалдаанда бэлэн болонхой гэжэ хэлэхэеэ Шотман ерэhэн байгаа. Свеаборгын болон Кронштадтын хэрэгүүдые дайлан абаха түсэб бии байгаа. Ильич бусажа ерэхэдээ, тэндэхи организацяар ехэтэ hонирхожо, Шотманhоо олон юумэ hуража абаба... Гэбэшье энэ үедэ буhалгаа үймөө хэhэнэй хэрэг байхагүй гэhэн юм. Питерэй хүдэлмэришэдэй дэмжэхэ, болихонь мэдэгдэхэгүй байгаа. Тиигээд удангүй тэрэ организацинь буруу hүрэжэ, восстанишье болоогүй, харин олон хүн арестовалагдажа, буhалгаанда бэлэдхэжэ байhанай түлөө 52 хүн сүүдтэ үгтэбэ гэжэ элирээ hэн. Восстанида хүсэд hайн бэлэдхэл хэгдээгүй байгаа. Гэбэшье апрелиин тэн багаар Ленэ мүрэн дээрэ болоошо үйлэнүүд, хаа хаанагүй үнгэргэгдэhэн буруушаалгын стачканууд пролетариадай эдэ жэлнүүдэй туршада али тухай урган хүмүүжэhыень, мүн хүдэлөөнэй дээдэ шатада хүрэжэ байhыень гэршэлээ hэн.

Ильич гансата хубилжа, нервээ багаар хүдэлдэг болоод, ородой хүдэлмэришэнэй хүдэлөөнэй урда табигдаhан зорилгонууд тухай ехэнхидээ бодожо байдаг болобо. Ильичэй тэрэ үеын сэдьхэлэй байдал майн эхин багаар Герцен тухай бэшэhэн статья соонь илангаяа элеэр харагдаа hэн ха. Ильичэй өөрынь шэнжэ шанар, хүн зоной сэдьхэлые булаан абадаг дүлэтэ халуун абьяасынь энэ статьядань ехээр оронхой. «Герценэй ойе ёhолон тэмдэглэжэ байхадаа, бидэнэр ородой революцида оролсоhон гурбан үетэниие, гурбан анги элеэр харанабди»,—гэжэ бэшэнэ. «Эхин түрүүн—дворянууд болон помещигүүд, декабристнууд ба Герцен. Эдэ революционернүүдэй хүмүүжэн гараха үндэhэниинь ахир ядуул. Тэдэнэр арад зонhоо даншье таhархай холол даа. Теэд хэhэн хэрэгынь дэмыдэ хосороогүй. Декабристнууд Герцениие hэрюулээ. Герцен революционно агитаци дэлгэн нэбтэрүүлээ.

Чернышевскиhээ эхилээд «Народно волиин» геройнууд хүрэтэрхи революционер-разночинецууд тэрэ агитациинь дэмжэн халажа үргэдхөө, батадхаа, хатуужуулаал. Тэмсэлшэдэй дүхэриг үргэн болоо, тэдэнэр арад зондоо дүтэлөө. «Ерээдүйн hалхи шуурганай замай эдир залууршад»—гэжэ Герцен тэдэниие нэрлээ. Теэд энэнь үшөөл ёhото шуурганай үе бэшэ байгаал.

Түрүүшын хүсэтэ шуурган 1905 ондо болоо. Удаадахи шуурганиинь манай хараhаар байтар улам шангадажа байнал». «Удаадахи дэбжэлтын болотор амиды ябаха гүб, али үгы гү». — гэжэ хэдэн hарын урда Анна Ильиничнагай Париж ерэхэдэнь, Владимир Ильич гашуудалтайгаар хэлэhэн юм. Харин мүнөө олониитэ зоной тэмсэлдэ жагсан бодохыень бүхы ами бэеэрээ мэдэрэн байгаа бэлэй.

«Правдын» нэгэдэхи номерой гарамсаарнь, бидэ Краков ошохоёо түхеэржэ эхилбэбди. Полициин талаар Краков Парижhаа hураггүй дээрэ байгаа. Франциин полици ородой полицида али болохо туhаламжа үзүүлдэг байхадань, Польшын полици ородой правительствые үзэн ядадагтаал, ородой полицидашье дайсан харшаар хандадаг hэн. Краковта хүнэй бэшэг задалдаггүй, тэндэ ерэhэн хүнэй хойноhоо мүрдэн харадаггүй байгаа юм. Тиигээдшье ородой хилэ дүтэ байжа, Россиhаа хүнэй ерэхэдэ hайн байгаа.

Бидэнэр яаралтай түхеэржэ эхилбэбди. Байраяа мебельтэйнь ямаршьеб нэгэ полягта үгэхэ болобобди. Тэрэмнай Ильичhээ гэр байрын ажалда хабаатай элдэб эсын юумэ hураба: «галуун юутэб? Тугалай мяхан ямар сэнтэйб?». Ильич эдэ мэтээр hонирходоггүй тула юушье хэлэхэеэ ойлгожо ядаад байба. Теэд бишье галуунай, тугалай мяханай сэн мэдэхэгүй байгааб. Юундэб гэхэдэ, Парижда бидэ тиимэ хоол эдидэггүй байгаабди. Харин мориной мяхан, салат юутэ байдаг бэ гэжэ тэрэ поляк hонирхоогүй бшуу.

Парижда байhан хүнүүднай Росси бусаха ехэ хүсэлтэй болобо. Инесса, Сафаров болон бусад бусахаар түхеэржэ байба. Харин бидэнэр Россида дүтэлхэ гэжэл бодоhон байгаабди.

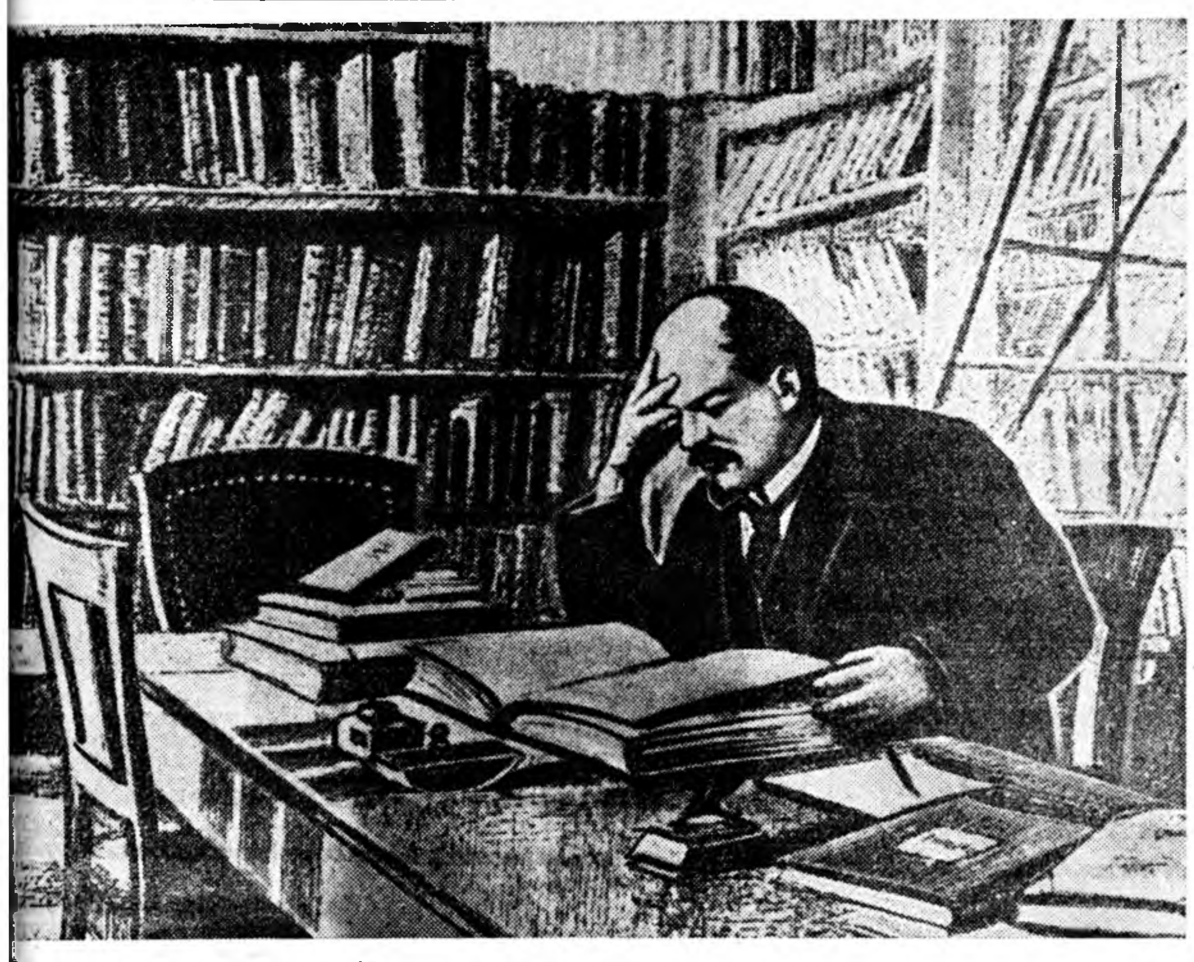
КРАКОВ. 1912—1914 онууд

Краковта бидэнэр Росситай тон нягта холбоо түргэнөөр тогтообобди. Питертэ гараhан газетэнүүд гурба хоноод хүрэжэ ерэдэг бэлэй. Энэ үедэ Россида «Правда» гаража эхилhэн юм «Правдатай» тон нягта холбоон дары тогтоогдобо. Ильич үдэр бүхэндэ шахуу «Правда» руу статьянуудые, бэшэгүүдые эльгээдэг. «Правдын» ажал хүдэлмэриие адаглан харадаг. Шэнэ хүдэлмэрилэгшэдые ололсодог hэн. Горький заабол «Правдада» бэшэжэ байг гэжэ ходо захидаг hэн. Россиhаа базаарта ерэhэн таряашан эхэнэрнүүд багахан түлөөhөөр манай бэшэгүүдые абажа ошоод, Россида почтын хайрсаг руу хаядаг байгаа...

Краков Ильичтэ ехэ тааараба Энэ хото Росситай адли нэгэн олон зүйлтэй байгаа бшуу. Шэнэ ошон байдал Ильичэй нервыень амаруулба. Ильич Краковэй хүн зоной, үгытэйшүүлэйнь, хүдэлмэришэдэйнь үдэр бүриин байдалые анхаралтайгаар шэнжэн харадаг hэн. Бишье Краковта байха дуратай hэм. Хэзээ нэгэтэ бага наhандаа би Польшодо hууhан байгааб Тиимэhээ тэрэ үеын зарим юумэн hанаандам ородог бэлэй. Айлай хашаа соохи нэмэл модон галерейнүүд минии багадаа поляк, еврей үхибүүдээр наададаг галерейнүүдые hануулдаг hэн.

(АПН).

(Үргэлжэлэлынь хожом гараха)



...АГ ДЭЭРЭ: «Материализм ба эмпириокритицизм» гэжэ ном бэшэхынгээ үедэ В. И. Ленин ...кэ соо» гэhэн уран зурааша П. Васильевай зураг.

ТАСС-ай фотохронико.

АЖАЛШАДАЙ БЭШЭГҮҮД

МАНАЙ ПОЧТО

Хабарай hүүлшын май hара үнгэрөө. Үргэн Буряад ороноймнай ажалшад, малшад, таряашад үнгэрhэн энэ hарада абаhан уялгануудаа дүүргэхын хойноhоо ехэ тэмсэл эмхидхэжэ, ажаллажа гараа.

Хүдөө нютагуудай ажалшадайнгаа туйлаhан шэнэ амжалта, шэнэ үүсхэл, тэдэнэй түрүү онол арга болон бэлиг шадабариие магтаhан бэшэг, статья, очеркнууд редакцидамнай үдэр бүри ерэжэ, газетэдэ толилогдожо байhаниинь элитэ. Илангаяа хабарай тарилгые саг соонь дүүргэхэ, hү hааляа, мяха абалгые дээшэлүүлхэ хэрэгтэ үүсхэл оролдолготойгоор хандажа ябаhан түрүүшүүл тухай олон тоото бэшэгүүд абтажа, газетэдэ толилуулагдаа.

Май hарын тэн багаар «1969—1970 онуудта мяха ехээр абахын тулоө мүрысөө» гэhэн Сэлэнгын аймагай Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой ажалшадай гаргаhан үүсхэл республикын колхоз, совхозуудай малшадые социалис шэнэ мүрысөөндэ уряалhан юм. Тиин тарган мяха гүрэндэ ехээр тушаажа байхын зорилгоор ажахы бүхэн залуу малаа шэмэтэ ногосгоор элбэг холын бэлшээринүүдтэ нүүлгэжэ эхилhэн байна. Мүнөө Түнхэнэй аймагай малшад Хамар дабаанай саада тээ оршодог Үргэдэй, Сухарта, Золто гэжэ газарай зуhаланда малаа туужа гаранхай. Мүн Баргажанай, Захааминай, Яруунын болон бусад аймагуудай ажахынууд хүбшэ тайгын тунга ногоондо малаа гаргажа эхилэнхэй. Тэрэшэлэн үүсхэл гаргагшадые дэмжэhэн тухай статьянууд газетэдэмнай толилогдожо үргэлжэлhөөр.

Үнгэрhэн апрель hарада хүдөө ажахын артелиин Жэшээтэ Уставай проект болон колхознигуудай бүхэсоюзна съездые ноябрь hарада зарлаха гэhэн КПСС-эй ЦК-гай тогтоолые hайшаан шудалжа, зүбшэн хэлсэжэ байhан тухай материалнууд газетын хуудаhануудта толилогдоhоор. Илангаяа хүдөө ажахые улам саашань хүгжөөхэ хэрэгтэ зорюулагдаhан артелиин Жэшээтэ Уставай проект тухай ажахын хүтэлбэрилэгшэд, мэргэжэлтэдэй hанамжа дурадхалнууд саашадаашье газетэдэмнай толилогдожо байха.

Үнгэрhэн hарада хүдэлмэришэн, хүдөө бэшэгшэдhээ олохон бэшэг абтаба. Тэдэнэй олонхинь газетэдэ толилогдоhон байна. Үдэр бүри редакцида ерэжэ байдаг бэшэгүүдэймнай дунда фабрика, заводуудай, колхоз, совхозуудай хүдэлмэришэд, таряашад, малшадай хэhэн бүтээhэн ажалые магтан дуулаhан статья, корреспонденци, очерк, зураглалнууд бии байдаг. Энээнhээ гадна, предприяти, ажахынуудай хүдэлмэриин дутуу дунданuудые шүүмжэлжэ бэшэhэн статья, корреспонденцинүүд абтана. Тэдэнэй зариманиинь газетэдэ толилогдодог, нүгөөдүүлынь эмхи зургаан, предприятинуудай хүтэлбэрилэгшэдтэ хэмжээ абахынь тула эльгээгдэжэ байдаг.

Манай хүдөө, хүдэлмэришэн бэшэгшэд нютаг нугын, ажал хүдэлмэриин hонин тухай, түсэбтэ табан жэлэй түсэбые болзорhoонь урид дүүргэхын хойноhоо шармайн оролсожо ябаhан габшагай бэрхэ хүдэлмэришэд, хүдөөгэй ажалшадай ажалдаа туйлаhан амжалтые магтаhан бэшэгүүдые олоорнь эльгээжэ, газетэдэ толилуулжа байдаг гээшэ. Үргэн олон уншагшадай анхаралда хирэ хирэ болоод тэдэ бэшэгүүдэй тусхай хуудаhанууд зохёогдожо табигдадаг.

Захаамин, Хэжэнгэ, Түнхэн, Яруна, Баргажанай, Сэлэнгын болон бусад аймагуудhаа хүдөө бэшэгшэдэй олон бэшэгүүд үнгэрэгшэ hарада абтаhан байна. Энэнь яhала hайшаалтай.

Тэрэшэлэн «Хонхо», суббото, амаралтын үдэрэй хуудаhануудта гэhэн тэмдэгтэй бэшэгүүд hүүлэй үедэ яhала олоороо абтадаг болоhониинь hайшаан тэмдэглэмээр. Мүн архинша тамхиншадые, ажахын хүдэлмэридэхи дутуу дунданuудые шүүмжэлhэн материалнууд абтажа, саг соогоо «Будамшуу», «Халаахай» гэhэн гаршаг доро толилогдожо байдаг.

Тарилгын хойноhоо харууhалга, хони хайшалалга, үбhэ хуряалгада бэлэдхэл — машина техникээ заhабарилгада зорюулагдаhан халуун хаhа мүнөө республикын ажахынуудта орожо ерэбэ. Мүн hургуулиин hурагшад зунайнгаа амаралтада гаража, үзэсхэлэн гоё байгаалитай нютаг нуганууудаараа аяншалжа, нүгөөдэ заримашуулынь пионерэй лагерьнуудта ошожо, хүхюун сэнгэлигээр амаржа эхилбэ. Энээнhээ гадна, республикымнай промышленна предприятинууд, колхоз, совхозууд гурбадахи кварталай болон хоёрдохи хахад жэлэйнгээ түсэбые болзорhoонь урид дүүргэхын, мүн В. И. Ленинэй түрэhөөр 100 жэлэй ойе ажалай шэнэ бэлэгүүдээр угтахын хойноhоо шармайн оролдожо, социалис мүрысөөе улам эршэдүүлжэ эхилэнхэй. Тиимэhээ манай газетын үргэн уншагшад, эдэбхитэй хүдэлмэришэн, хүдөө бэшэгшэд колхоз, совхозууд, фабрика, заводуудай ажал хүдэлмэри, дутуу дунданuуд тухай, арад зоной ажаhуудал, ажабайдал, амжалта тухай, тосхон нютаг, хото городой hонин тухай хөөрэhэн бэшэгүүдые үдэр бури эльгээжэ байгыт гэжэ редакци хүлеэнэ, найданашье.



Дымбрен Дашеевна Ошорова хори гаран жэлэй туршада Ахын аймагай типографида наборщигоор хүдэлжэ байдаг.

Типографиин бии болоhонhoo хойшо эндэмнай нилээд олон хүн хүдэлжэ, өөhэдынгөө мэргэжэл шадабари дээшэлүүлhэн. Тэдэнэй зариман партийна, советскэ органуудта хүдэлжэ байдаг. Дымбрен Дашеевна «Полиграфиин промышленностиин габьяата хүдэлмэришэн» гэhэн нэрэ зэргэдэ хүртэнхэй. Энэ жэлэй нэгэдэхи кварталда типографи валовой продукци үйлэдбэрилхэ түсэбөө 103 процент дүүргэhэн байна.

Зураг дээрэ: Ахын аймагай «Малшан» газетын типографиин наборщица Д. Д. Ошорова газетэеэ барлажа байна.

Д. ДУГАРОВАЙ фото.

...АЛДУУГАА ...АБТАХАГҮЙН ТҮЛӨӨ

...hургуулинуудта 1968—...й hуралсалай жэл дүүрэ...й классуудай hурагшадhаа ...унайнгаа амаралтада га...жэhээ hургуули бүхэнэй ... багшанарай коллектив ...алэй hуралсалай дүн сог...эй ямар амжалта, дутаг...р хүдэлhэниие хаража, ... зорилгонуудаа, hуралса...о жэлдэ яажа бэлэдхэхэеэ ...хэлсээ. hуралсал-хүмүү... хүдэлмэри муугаар хү...hэн директор, багшанар ...үүмжэлэлдэ ородог. Ха...а ажал хүдэлмэридөө ...рэгээр хандадаг, үхибүү...аар hургаха, хүмүүжүүл...лдодоггүй багшанар, хү...агшэдтэ саг үргэлжэ hа...эжэ байгаагүйдэ алдуутаа ...дабтажа байдаг ха юм.

...нэгэ hануулга Сэлэнгын ...Үбэр-Зөөхэйн дунда ...н хүмүүжүүлэгшэд Р. Д. ...Ц. Ж. Ринчинова хоёртэ ...Юуб гэхэдэ, эдэ хоёр хү...гшэд тус hургуулиин ин...үдэлhэнhөө хойшо мүр...хээгүй, үхибүүдтэ анха...аар хандуулжа, номыень ...үзүүлхын орондо зор...а табижархиhан гэжэ хэ...э алдуу болохогүй. Жэ... нэгэ нимэ байдалтай эн...hан байнабди. Үглөө...часта Үбэр-Зөөхэйн ин...ороходомнай хон-жэн, ...е hэреэгүй, бүхоор ... байба. Таба, арбан ми...рбэ. Ерэхэ хүн үгы. Тог... журамай ёhoop үхибүүд ...7 часта бодохо зэргэтэй. ...хоёр хүмүүжүүлэгшэдэй ...заабол ерэжэ, үхибүүдээ ...одхоохо уялгатай байгаа. ...hанан гэhээ хүмүүжүү... Бадмаева өөрөө ажал...инута хожомдожо ерээ ...ын байрада орожо, hу...үглөөнэй амар мэндэ хэ...э байхагүй, «үтэр түр...ы!» гэжэ зандаржа оро...үдшье түргэн солбоноор ...жибогүй. Аминдаа нэгэ ...ю байhан 10-хи классай ...Роза Бадмаевада үүдээ ...бэгүй. Тэдэнэй хэды саг...ниие таажа хэлэхэнь бэр...үбүүдтэ шанга эрилтэ та...адаг хүмүүжүүлэгшэд ...эндэ физзарядка хүүлэ... Эндэхи хүмүүжүүлэг...шадта үглөөнэй гимнас...хэ гэжэ hанаа сэдьхэлээ ...бодоггүйнь гайхамаар ... Багшанар, хүмүүжүүлэгшэдэй шанга хиналта доро байгаагүй энэ интернадай үхибүүд харзаалагдаhан сагтаа булта сугларжа эдеэлдэггүй. Үглөө, үдэр, үдэшэ бүхэндэ нэгэ хоёроороо столово тээшэ субадаг. Хэрбээ интернадай хүмүүжүүлэгшэдэй үхибүүдые журамтайгаар намарhаа хойшо hургаа hаань, жэлэй эсэстэ иимэ байдал үзэгдэхэгүй hэн. Эндэhээ тобшолол хэхэдэ, Үбэр-Зөөхэйн интернадай хүмүүжүүлэгшэд Р. Бадмаева Ц. Ринчинова хоёр бэе дээрээ даажа абаhан харюусалгата ажалдаа хайша хэрэгээр хандажа, hурагшадай дунда хүмүүжүүлгын хүдэлмэри ябуулжа шадаагүй. Багашуулда hайн hайхан hургаал, заабари үгэдэг хүмүүжүүлэгшын үндэр нэрэдэ хүрөөгүй, оюун сэдьхэлтэнэй эгээн дүтын, эгээл хүндэтэй хүнүүдынь боложо шадангүй үнгэрбэ. Энээнhээ боложо, тус интернадай hурагшад хүйтэ нойтоор, зүдэрүү байдалтайгаар байжа гараа. Байрань нёдондо зун шэнээр заhагдаа, hэльбэгдээгүй. Тиимэhээ үбэлдөө хүйтэн байгаа. Эртэ хабар түлеэниинь барагдаhан. Май hарада ябахадамнай, олон сонхонуудайнь шэл тэhэршэнхэй. Үдэшэниинь хүйтөөр hэрьежэ, үлеэжэ байгаа hэн. Тиимэhээ үхибүүд үдын хойно, үдэшэндөө байрадаа hуужа, номоо hайнаар үзэхэ аргагүйдөө. Хүмүүжүүлэгшэд, hургуулиин багшанар интернадай үхибүүдэй дунда соёл гэгээрэлэй, ойлгуулалмжын хүдэлмэри, лекци, хөөрэлдөөнүүдые саг үргэлжэ эмхидхээгүй, холо ойрын газарнуудаар экскурси үнгэргөөгүй. Хүбүүд, басагадай таhалганuудта үлгөөтэй репродукторнуудынь дуугардаггүй байгаа.

1968—1969 оной hуралсалай жэлдэ байрада байhан үхибүүд уран hайханай номуудые үсөөнөөр уншаа. Жэшээлхэдэ, 6 классай hурагша Сундуев Миша жэл соо 2 ном, Чимитов Витя (5 кл.) нэгэ ном уншаhан байна.

Эндэhээ тобшолол хэхэдэ, Үбэр-Зөөхэйн интернадай хүмүүжүүлэгшэд үхибүүдые ариг сэбэрээр байлгажа, hайнаар номыень үзүүлжэ хүсэд шадаагүй. hурагшадай сүлөөтэй сагаа культурнаар, хүхюутэйгөөр үнгэргэхэ хэрэгтэ анхаралаа ехээр хандуулаагүй. 1969—1970 оной hуралсалай жэлдэ эндэхи интернадай ажал хүдэлмэриие эрид hайжаруулхыень Үбэр-Зөөхэйн hургуулиин дирекци, багшанарай коллективтэ hануулхаар.

М. ЦЫРЕНОВ.

БАЯР ХҮРГЭНЭМ

Би найман үхибүүдэй эхэ хүм. 1924 онойб. Хориин аймагта ажаhуудагби. Хотын үбшэндэ дайрагдажа, 6 жэлдэ зобоhон тулиhан байнаб. Ами наhаяа алдаха болоод байхадамни 1968 оной июниин 4-дэ Хориин больницада операци намда хээ hэн. Тиигээд июлиин 5-да гэртээ бусажа ерээ hэм. Амиды мэндэ үлэhэндөө ехээр баярлааб.

Операци хүүлэhээр удахагүй жэл болохомни. Бэемни мүнөө hайн. Гэр доторхи ажалаа хүү хээд байнаб.

Намайе иимэ хүндэ үбшэнhөө аргалжа эдэгээhэн, ами наhыемни абарhан Хориин аймагай больницын эмшэн Илья Борисович Болдоевто өөрынгөө ба олон үхибүүдэйнгээ зүгhөө зүрхэнэй халуун баяр хүргэнэм.

Һ. МУХУЖУЕВА.



ЗОРИЛГОНУУДАА ЗҮБШЭБЭ

Һаяын үдэрнүүдтэ Улаан-Үдэ нииислэлдэмнай республикын медицинын дунда шатын хүдэлмэрилэгшэдэй конференци үнгэрбэ.

Улад зоной элүүрые хамгаалгада медицинын дунда шатын хүдэлмэрилэгшэдэй зорилгонууд тухай Буряадай АССР-эй Элүүрые хамгаалгын министр Л. Д. Мадыевагай элидхэл конференцидэ гол асуудал байгаа. Республикымнай медицинын эмхи зургаануудай дүрбэнэйнь нэгэ хубиhаа үлүүнь фельдшернүүдэй пункт болоно. Хүдөөгэй хүн зоной 53 процентнь тэндэhээ медицинын туhаламжа абана.

Олохон фельдшернүүд болон сестранууд үнэн сэхэ, оролдосотой ажалаараа улад зондо хүндэтэй болонхой. Тэдэнэрэй дундаhаа Никифор Григорьевич Власенко ажалшадай элүүрые хамгаалгада hайнаар хүдэлhэнэйнгөө түлөө Ажалай Улаан Тугай орденоор шагнагдаhан, Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй hүүлэй, июниин 2-ой Указаар 28 түрүү медфельдшер, сестранууд Верховно Соведэй Президиумэй Хүндэлэлэй грамотаар шагнагдаhан байна.

Медицинын туhаламжа арад зондо улам hайнаар үзүүлхын, хүнүүдые үбшэнhөө hэргылхын, санитарна пропаганда үргэнөөр дэлгэрүүлхэ талаар медпунктнуудай хүдэлмэрилэгшэдэй урдахи зорилгонууд конференциин хамтын заседанинууд, мүн секцинүүд дээрэнь тодорхойгоор зүбшэн хэлсэгдээ.

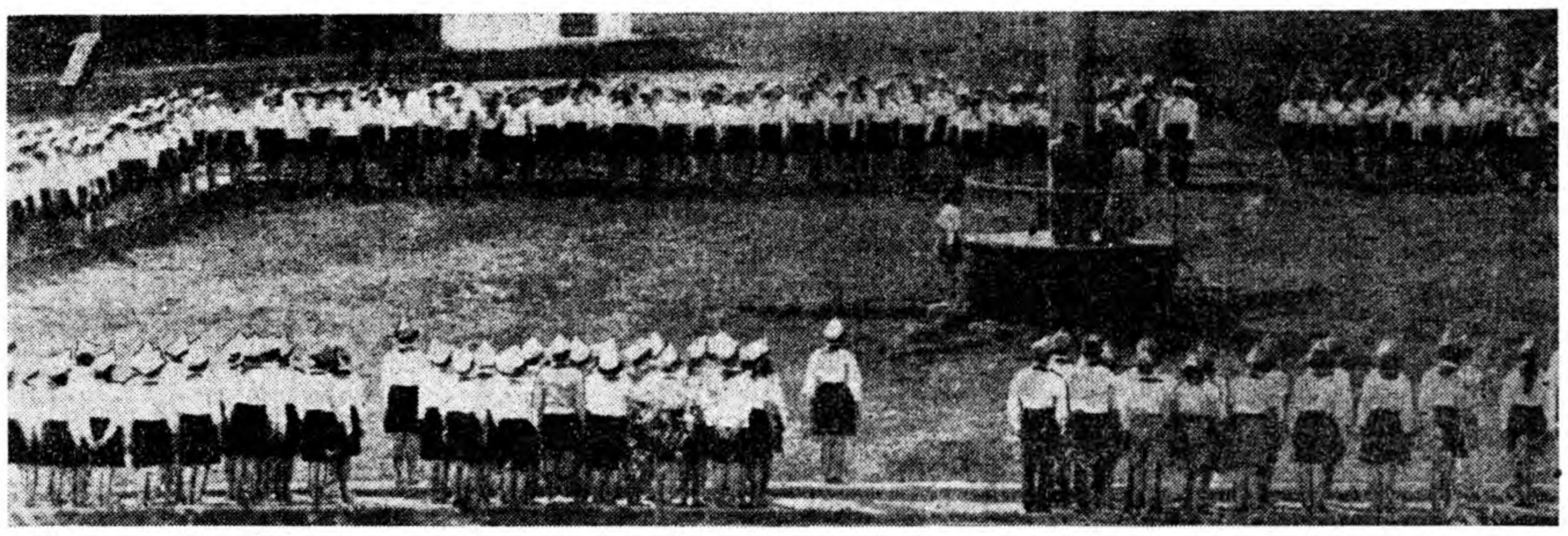
Конференциин түгэсхэлдэ медицинын дундуур шатын хүдэлмэрилэгшэд В. И. Ленинэй түрэhөөр 100 жэлэй ойн хүндэлэлдэ социалис уялгануудые абаа.

Энэ зураг конференциин забhарлалгада абтаба. Баруун гарhаа: Дарижапова Мария Цыбикдоржиевна — Үбэр-Зөөхэйн (Сэлэнгэ) больницые даагша, арбан үхибүүнэй эхэ-герой; Ульянова Людмила Ивановна — ахалагша медсестра, Суслова Антонида — акушерка, Жарникова Александра Николаевна — үхибүүдэй консультациин медсестра.

А. СЕМЕНОВА, авторай фото.

ҺОНИРХОЛТОЙ ЖАГСААЛ

Фоторепортаж



Буряадай Д. Банзаровай нэрэмжэтэ багшанарай институт пионернүүдэй «Зорька» гэжэ лагерьта багашуулай дунда хүмүүжүүлэгшэдээр хүдэлмэрилхэ вожатануудай семинар үнгэргэбэ. Энэ ехэ һонирхолтой жагсаал болоһон байна.

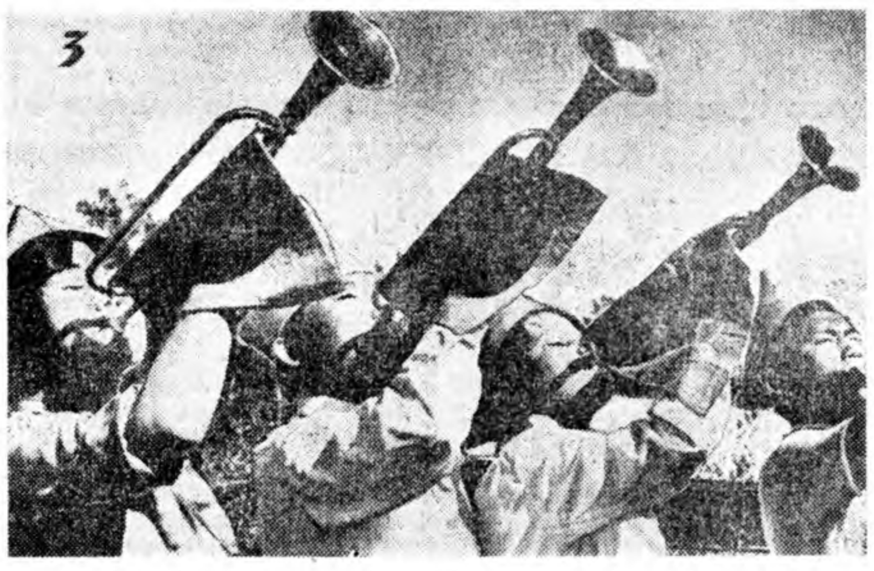
Түрүүшын үдэр «Юность» гэжэ лагерь нээлгын баяр ёһолол болоо. «Чайка», «Рубин», «Факел», «Искорка», «Тореадо» гэжэ отрядуудай командирнуудай захиралтаар ажалай жагсаал эхилжэ, үхибүүд лагеряа болбосон түхэлтэй болгоо, үдэшэниинь түүдэгэй дэргэдэ гоё һайхан наадан болоһон байна. Үглөөдэрынь арадуудай хани барисаанай фестиваль эхилээ. Энэ баярта «бүхэдэлхэйн түлөөлэгшэнэр» буужа ерэнэ. Тэдэнэр В. И. Ленинэй 100 наһа гүйсэһэнэй ойдо юунэй орон бүхэндэ хэгдэжэ байһан тухай мэдээсэхэ юм. Тэрэнэй һүүлээр, гурбадахи үдэрынь, элдэб наадан болоо. Эгээл һонирхолтойнь — футболоор «Бабуся» гэжэ командатай лагериин суглуулагдамал командын тулалдаалга болоно. Тэрэнэй үглөөдэр мэдээжэ ульгэрнүүдэй һайндэр эхилһэн байна. Үхибүүдэй урда — мэдээжэ ульгэрнүүдэйнь геройнууд. Тэдэнэр өөһэд өөһэдынгөө ушаралта ябадалнуудые һонирхолтойгоор хөөрэжэ, наадажа харуулаа.

Семинарай һүүлшын үдэр «уран гартанай» выставкэ, журналистнуудай мүрысөөн болоо. Эсэстэнь тус семинарта ерэһэн студентнэр пионервожатануудта зорюулагдаһан байна. Тиигэжэ тэдэнэр багашуулай дунда хүмүүжүүлгынгээ хүдэлмэри эхилээ.

ЗУРАГУУД ДЭЭРЭ: 1) Пионернүүдэй «Юность» гэжэ лагерь нээлгын жагсаал. 2). Буряадай түрүүшын пионернүүдэй, вожатануудай нэгэн Б. Д. Нимбаев ерээдүйн хүмүүжүүлэгшэдэй дунда. 3). Үглөөгүүр бүри иигэжэ горнын дохёо зэдэлнэ.

Н. ЕФИМОВ.





Спорт Спорт Спорт Спорт

БОКС

АЛТАН МЕДАЛЬДА ХҮРТЭБ

БУХАРЕСТ, июниин 9. ТАСС-ай тусхай корреспондент. Боксоор эндэ үнгэргэгдэһэн Европын түрүү һуури эзэлхын түлөө мүрысөөндэ совет боксёрнууд дүрбэн алтан медальда хүртэбэ. Энэ хадаа урда тээнь үнгэргэгдэһэн мүрысөөндэ орходоо нэгэ алтан медаляар үлүү болоно.

Москвагай Валерий Фролов, Волгоградай Валерий Трегубов, Москвагай Владимир Тарасенков болон Вильнюс хотын хүндэшэг шэгнүүртэй Дан Позняк гэгшэд алтан медальнуудые абаа.

Тиихэдэ Николай Новиков (Москва) мүнгэн, Сергей Ломакин (Московская область), Владимир Мусалимов (Киев) гэгшэд бронзо медальнуудта хүртэбэ.

Тэрэшэлэн румынууд Чука, Аурел Думитреску листрат Куцов, Ион Ал венгрнүүд Дьердь Гедо, Орбан болон Гюнтер М (ФРГ) гэгшэд дурсагдаг рысөөнэй түгэсхэлэй тул нуудта шалгаржа, Европ биин чемпионой хүндэтэ зэргэтэй болоо.

ШАТАР

ЧЕМПИОНОЙ АМЖАЛТ

Шатараар дэлхэйн түрүү һуури эзэлхын түлөө Тигран Петросян Борис Спасский хоёрой 20-дохи наадан июниин 9-дэ эхилээд, 41 ябадал хэһэнэй удаа чемпионой булюу байдалтайгаар хойшолуулагдаһан юм. Энэ партиинь түгэсхэлэй наадан СССР-эй шатаршадай түбэй клуб соо июниин 10-дэ үргэлжэлүүлэгдээ.

Сагаанаар наадаһан Тигран Петросянай булюу байдалые тэгшэдхэхын түлөө дэлхэйн чемпионой нэрэ зэргэдэ хүртэхые хүсэгшэ Борис Спасский хэды үсэдөөр оролдобошье, чемпионой «хатуухан һамар» бу хань бэрхэтэй байшоо. Наадан чемпионой илал гэсэбэ.

Матчынь дүн 10,5:9,5 гэһэн тоотойгоор Бор ский түрүүлжэ ябана.

Энэ ехын мүрысөөн түгэсхэ ойртонхой. Үш бэн наадан үлэбэ гээшэ. 21-дэхи нааданиинь 11-дэ болохо байгаа. Дэлхэйн шатарта дура эдэнэрэй ээлжээтэ наадые хүлеэжэ ядана хаш.

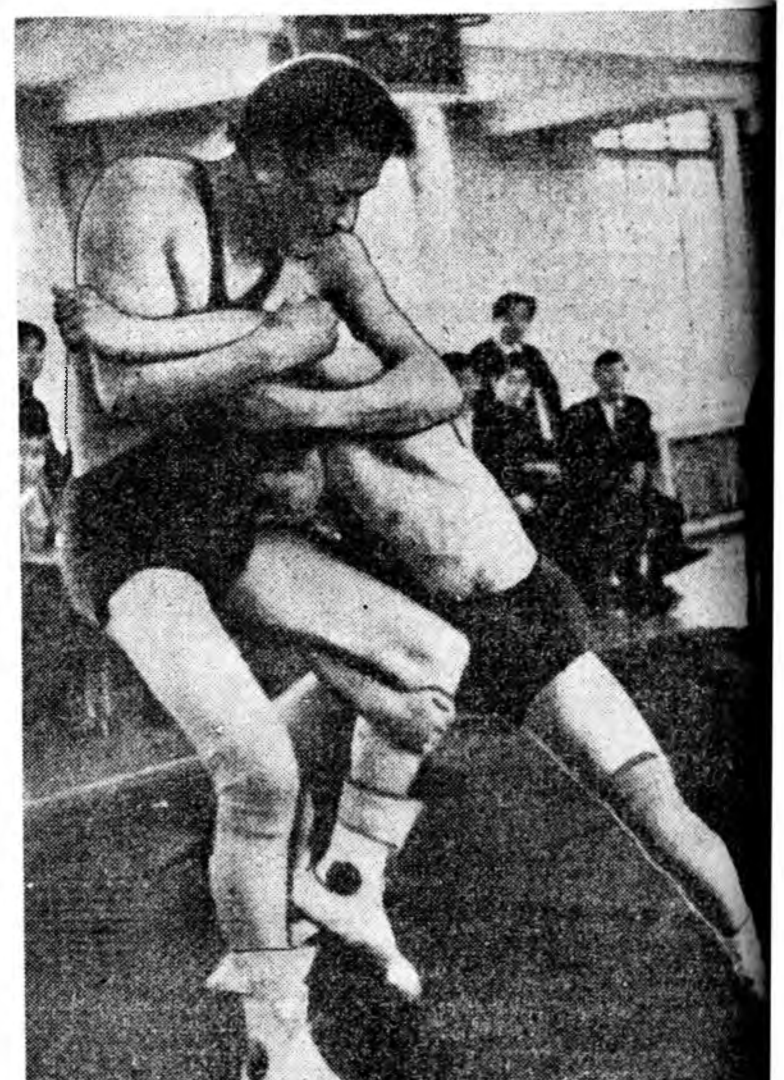
БАРИЛДААН

БЭРХЭШҮҮЛ ШАЛГАРБА

Улаан-Үдын спортын ордон соо профсоюзуудай Буряадай облсоведэй түрүү һуури эзэлхын түлөө дүрэ буляалдажа барилдаагаар мүрысөөн үнгэргэгдэбэ. Тэрээндэ манай республикын спортын һайн дуранай бүлгэмүүдэй зургаан команда хабаадалсажа, шанга тэмсэлэй удаа хүдөөгэй «Урожай» бүлгэмэй түлөөлэгшэд түрүү һуурида гараа. Хоёрдохи, гурбадахи һууринуудта «Буревестник», «Спартак» бүлгэмүүдэй командануудгараа һэн.

Тиихэдэ Олег Те («Буревестник»), спортын мастер Мэлс Балдаев («Урожай»), Вениамин Тумурхонов, спортын мастернууд Виктор Баймеев, Ибрагим Битеев, Степан Зандаев болон нэгэдэхи разрядтай Николай Очиров, Борис Семенов гэгшэд өөһэд өөһэдынгөө шэгнүүртэн соо илажа чемпионой нэрэ зэргэдэ хүртэһэн байна.

С. ТАРАНОВ.



ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Тулаев Баймеев хоёр барилдаанай үедэ.

Л. ХАЙДУРОВАЙ фото.

ТЕЛЕФОН • ТЕЛЕГРАФ • РАДИО

ХИЛЫН ГААНАҺАА

ЗАГАҺАНАЙ АГНУУРИ ТУШАА УЛАСХООРОНДЫН КОНФЕРЕНЦИ

ВАРШАВА, июниин 10. (ТАСС). Атлантиин далайн баруун хойто хубида загаһа агнаха асуудал эрхилхэ уласхоорондын комиссиин жэл бүридэ болодог XXI сесси Варшава шадар, Яблоннодо үнгэрһэн байгаа. Энэ сессидэ 13 ороной түлөөлэгшэд хабаадалсаа. Тиихэдэ Ирландиин, Японой, Кубын, тэрэшэлэн хэдэ хэдэн эмхи зургаануудай түлөөлэгшэд ажаглагшад боложо байлсаа.

ПАП агентствын мэдээсэһэнэй ёһоор, тус комисси эрье шадарай оронуудта хабаатай үһанһаа саагуур, Атлантиин далайн баруун хойто хубида лосось түрэлэй загаһа бариха ябадал хорихо тухай шиидхэбэри гаргаба. Тэрэшэлэн хэдэн олон түрэлэй загаһа аршалан хамгаалха хэмжээ абахыень сессидэ хабаадагшад һайшаан дурадхаба.

1969—1971 онуудта комиссиин түрүүлэгшээр Канадын загаһанай промышленностиин министрэй орлогшо А. Нидлер гэгшэ һунгагдаа.

Комиссиин удаадахи сесси 1970 оной, июнь һарада Канадада болохо юм.

Вьетнамай патриодууд добтолно

ХАНОЙ, июниин 10. (ТАСС). Урда Вьетнамһаа абтаһан мэдээнэй ёһоор, арадай сүлөөрэлгын зэбсэгтэ хүсэнүүдэй сэрэгшэд июниин 8-да Куангнам гэжэ провинцида американ сэрэгүүдэй байһан газарта добтолһон байгаа.

Мүн тэрэ үдэр патриодууд Сайгонһоо зүүн хойгуур 70 километрэй зайда дайсанай эзэлһэн газарта добтолон оробо.

Июниин 8-най һүни сүлөөрэлгын армиин сэрэгшэд американ сэрэгүүдэй болоод тэдэнэй туһамаршадай бэхижүүлэгдэмэл пунктнуудта добтолгын ябуулгануудые хэһэн байха юм.

Тайнинь провинциин сүлөөрэлгын армиин сэрэгшэд июниин 9-дэ тус провинциин түб хотоһоо баруун урдуур 9 километрэй газарта американ парашютистнүүдтэ добтолһон байна.

Араб партизануудай ябуулга

КАИР. (ТАСС). Палестинын партизануудай отряд июниин 9-нэй һүни Туркманиин оршондо байдаг Израилиин сэрэгэй лагериие буудаһан байгаа. Мүн тэрэ һүни араб патриодууд Газын оршондо Джебелия гэжэ тосхоной полициин участогта добтолго хэбэ. Эзэмдэгшэд гээлтэ хоролтодо ороһон байгаа. Энээн тухай Палестинын нэгэдэмэл сэрэгэй командованиин коммюнике соо хэлэгдэнэ.

Нягта жагсаал бэхижүүлхын шухала нүхэсэл

(Коммунис ба хүдэлмэришэнэй партинуудай уласхоорондын зүблөөн тухай дэлхэйн хэблэл бэшэнэ)

БЕРЛИН, июниин 10. (ТАСС). ГДР-эй хэблэл газетэнүүд коммунис ба хүдэлмэришэнэй партинуудай уласхоорондын зүблөөн тухай үргэнөөр толилжо үргэлжэлүүлһээр.

Дэлхэйн коммунис хүдэлөөнэй бата нэгэдэлтэй болоод, нягта жагсаалтай байха гээшэ угаа ехэ удха шанартай байха юм гэжэ «Нойес дойчланд» тэмдэглээд, Москвада боложо байгаа уласхоорондын зүблөөн малнадай тэмсэл дэбжүүлхын тулада туйлай шухала нүхэсэл бии болгоно гэжэ бэшэнэ.

«Берлинер цайтунг» хадаа империализмда эсэргүү тэмсэлдэ дэлхэйн социалис системын шиидхэхы хүсэн болоһон түүхэтэ үүргэ тухай заана.

Коммунистнуудай уласхоорондын хуралдаан бүхы оронуудта империализмда эсэргүү тэмсэл саашадаа эршэдхэхын тулада, имагта ехэ удха шанартай болохо юм гээд «Блуэр-Эхо» газетэ тэмдэглэнэ.

УЛААН-БААТАР. (ТАСС). Москвада боложо байгаа коммунис ба хүдэлмэришэнэй партинуудай уласхоорондын зүблөөнэй хүдэлмэри хадаа Монголой хэблэл газетэнүүдэй, радио болон телевидениин гол анхаралаа хандуулха асуудал байһан зангаараа гээд МОНЦАМЭ агентство мэдээсэнэ.

МНРП-гэй ЦК-гай, МНР-эй правительствын орган болохо «Үнэн» газетэ, мүн бэшэнье Улаан-Баатарта гарадаг газетэнүүд уласхоорондын зүблөөнэй хүдэлмэридэ зорюулагдаһан дэлгэрэнгы материалнуудые туухаглана. Тиихэдээ бүхы дэлхэйн коммунистнууд нүхэрэй ёһоор, сүлөөтэйгөөр сэхэ руунь хэлсэхэ оршон байдалда мүнөө сагай тон шухала асуудалнуудаар һанамжануудаа мэдэлсэн абана гэжэ «Үнэн» газетэ тэмдэглэнэ.

Мүнөөнэй зүблөөн империализмда эсэргүүсэхэ ниитын тэмсэлдэ түрүү үзэлтэниие нягтаруулан жагсааха хэрэгтэ шухала алхам боложо үгэхэ юм гэжэ тус газетэ бэшэнэ.

Москвада боложо байгаа зүблөөн дээрэ КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретарь Л. И. Брежневэй хэлэһэн үгын имагта шухала удха шанартай байһыень хэблэл тэмдэглэнэ. Тиихэдээ энэ гайхамшагта политическэ документ соо дэлхэйн коммунис ба хүдэлмэришэнэй хүдэлөөнэй, мүн уласхоорондын байдалай бүхы гол асуудалнуудта марксистско-ленинскэ ёһоной сэгнэлтэ үгтэжэ, коммунис болоод бүхы революционно хүдэлөөнэй үмэнэ, мүн империалистнуудта эсэргүүсэхэ бүхы хүсэнүүдэй үмэнэ табигдаһан айхабтар шухала зорилгонуудые шиидхэхэ арга замууд тодорхойлогдоо,—гээд нэгэн һаналтайгаар мэдүүлнэ.

РИМ, июниин 10. (ТАСС). Москвада боложо байгаа коммунис ба хүдэлмэришэнэй партинуудай уласхоорондын зүблөөнэй хүдэлмэри Италиин хэблэл газетэнүүдэй анхарал хандуулһан зангаараа.

Римэй болоод мүн нютаг нютагуудай газетэнүүд бултадаа КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретарь Л. И. Брежневэй, тэрэшэлэн бусад делегадуудай хэлэһэн үгэнүүдһээ гол удхыень абажа туухаглаба.

«Унита» газетэ зүблөөнэй хүдэлмэри тухай тодорхойгоор бэшэжэ, үдэр бүри дэлгэрэнгы «дневник» хэблэнэ.

САНТЬЯГО, июниин 10. (ТАСС). Чилиин «Сигло» газетэ КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретарь Л. И. Брежневэй хэлэһэн үгын гол удхые тодорхойгоор туухаглаха зуурал, коммунис партинуудай түлөөлэгшэдэй хоорондо бодото барисаа байгуулха шухала байна гэжэ хэлэһэниие онсо тэмдэглэнэ. Тэрэшэлэн империализмда эсэргүү бүхы хүсэнүүдэй холбоое бэхижүүлхэ шухала байһан тухай КПСС-эй делегациие толгойлогшын хэлэһэн үгые тусгаар заажа бэшэнэ.

ЮГОСЛАВИДА БОЛОҺОН ГЭНТЫН АЮУЛ

БЕЛГРАД. (ТАСС). Сербиин зарим хэдэн районуудта хура бороогой гэнтэ ехээр ороһон дээрэһээ, гол мүрэнүүд үерлэһэн байгаа. Тэндэ хэдэн мянгаад гэр бараан уһанда абтааһэн. Нилээд олон предприятинууд хүдэлхэеэ болижо, харгы замаар ябалга зогсоһон байха юм. Лесковац гэжэ городто дүтэхэнэ байдаг бетоноор бариһан хүүргэ үертэ гэмтээгдэһэн, түмэр харгынууд уһанда абтаһан байха юм. Мүн Зайечар город шадар түмэр харгынууд һандаргатадаа.

Кюрасаодо һуудаг зон сүүдлэгдээ

ГААГА. (ТАСС). Кюрасао аралай захиргаанай түб хото ба Антильска (Нидерландын) аралнуудай ниислэл болохо Виллемстада городто һуудаг 66 хүн 6 һараһаа эхилээд нэгэ жэл хүрэтэр болзортойгоор түрмэдэ хаагдахаар шиидхэгдээ. Энээн тухай мүнөөдэр «Ле Фолксрант» гэжэ газетэ мэдээсэһэн байна.

Бүгэдын мэдэһээр, Кюрасао арал дээрэ өөһэдынгөө эдлэхэ эрхэ хамгаалхын түлөө һүүлэй үедэ ажалшан зоной олоной тэмсэл болоһон юм. Тэрэниие шалтаг болгон Голландиин засагаархид далайн-сэрэгэй 300 солдадуудые тэндэ эльгээжэ, нютагай зониие олоорнь сүүдлэжэ эхилһэн байгаа.

ИТАЛИДА АНГИИН ТЭМСЭЛ БОЛОНО

РИМ. (ТАСС). Италида айхабтар шанга ангиин тэмсэл боложо байнхай. Мүнөө фабрика, заводууд дээрэ, хүдөө тосхонуудта, һургуулинууд болон университедүүдтэ, эрдэм шэнжэлгын институдуудта, лабораторинуудта олон миллион ажалшадай забастовконууд болоно. Тиихэдээ тэдэнэр ажаһуудалайнгаа болоод ажал хэхэ эрхэ байдал һайжаруулхые, ажал хэдэг болохые, эмхи зургаануудта болоод предприятинууд дээрэ профсоюзай эмхинүүдэй эрхэтэй байлгые эринэ.

Апулия гэжэ областьдо мүнөө бүгэдэ ниитын забастовко дэлгэрэнхэй. Тус ороной урда захын энэ областьдо һуудаг зон үгытэй ядуу болон хүдэлмэригүй байдалда, экономическа доройтон уналтада эсэргүүсэн тэмсэнэ.

Июниин 10-да Сицилиин ниислэл Палермо хотодо судна бүтээдэг 10 мянган хүдэлмэришэд забастовко хэбэ. Тиихэдээ «Пьяджо» верфые хааха гэжэ тэрэнэй эзэдэй шиидхэһэндэ харюу болгон, тэндэхиин ажалшад 24 час соо хүдэлмэреэ зогсоогоод байна.

Терни городто булад хайлуулдаг заводой металлургнууд гурбан хоногой забастовко хэжэ эхилээ. Тэдэнэр салин хүсэ дээшэлүүлхэ гэһэн эрилтэ табинхай.

Ажал хэхэ оршон байдал һайжаруулхые эриһэн научно-шэнжэлэлгын национальна Соведэй хүдэлмэрилэгшэд үсэгэлдэрһөө хойшо забастовко соносхобо.

Эмхи зургаануудай болоод тэндэ ажалладаг хүнүүдэй яахын аргагүй шухала асуудалнуудые шиидхэхэ дурагүй байдаг политическэ органуудые буруушааһан забастовкые ядерна элшэ хүсэ эрхилхэ национальна комитедэй хүдэлмэрилэгшэд соносхоо.

ЧИЛИДЭ ЗАБАСТОВКО БОЛОНО

САНТЬЯГО. (ТАСС). Чилидэ ажалшан зоной забастовко хэхэ тэмсэл зогсоногүй. Салин хүлһэ дээшэлүүлхые эрижэ, үсэгэлдэр аграрна шэнэдхэлгын нэгэдэлэй 1500 гаран хүдэлмэрилэгшэд дахяад ажалаа хаяһан байна. Энэ хадаа һүүлэй дүрбэн недели соо болоһон хоёрдохи забастовко гээшэ. Хүдөө ажахые хүгжөөхэ институдта ажалладаг хүнүүдшье забастовкоёо үргэлжэлүүлһээр.

Һүүлэй үедэ Чилиин худалдаа наймаанай флодой морягууд, загаһашад, портын хүдэлмэришэд, түмэр харгынуудай машинистнууд, шахтёрнууд забастовко хэжэ, ажаһуудалай болоод ажалай эрхэ байдал һайжаруулхые эринэ.

Чилиин президент һаяхан национальна конгрессто бэшэг эльгээхэдээ дүрбэн жэлэй саада тээ байһанда орходоо орон доторнай 1968 ондо 70,4 процентээр үлүү олон ажалай арсалдаанууд болобо гэжэ мэдэрһэн байгаа. Тиихэдээ эдэнэй тэн хахадынь забастовко хэлгээр дүүрэһэн байна.

ИЮНЬДЭ ХАРУУЛАГДАХАНЬ

Үнгэрһэн майда республикымнай ниислэл Улаан-Үдэ хотын, мүн аймагуудтахи хүдөөгэй клубууд болон кинотеатрнуудаар В. И. Ленинэй түрэһөөр 100 жэлэй ойн һайндэртэ зорюулагдаһан уран һайханай, хроникально-документальна ба научно-популярна олон тоото фильмүүд харуулагдаһан байна. Харин июнь һарада агууехэ баримтагаа ажабайдалые, гайхамшагта ажалыень дэлгэрэнгыгээр зураглаһан фильмүүдые харуулга үргэлжэлхөөр хараалагданхай.

«ВЛАДИМИР ИЛЬИЧ ЛЕНИН — СОЦИАЛИС БАЙГУУЛАЛТЫЕ ЭМХИДХЭГШЭ БА ЗОРИГЖУУЛАГША МҮН» гэһэн гаршаг доро үргэн ниитэ харагшаднай **«Ленин в Октябре»**, **«Аппассионата»**, **«В дни Октября»**, **«Синяя тетрадь»**, **«Человек с ружьем»**, **«Шестое июля»**, **«Верность матери»**, **«Сердце матери»** гэһэн уран һайханай, **«Разговор с товарищем Лениным»**, **«Живой Ленин»**, **«В далеком Шушенском»**, **«Вечный свет»**, **«Мы шли с Ильичем»**, **«Один день из бессмертия»**, **«Огни великого почина»**, **«Живое сердце Ильича»**, **«Здесь печаталась «Искра»**, **«Земляни Ильича»**, **«Ленинский Первомай»**, **«Памятник Ленину»**, **«Страницы большой дружбы»** болон бусад хроникально-документальна, научно-популярна кинофильмнүүдые һонирхон хараха байна.

Л. Гайдай, Я. Костюковский, М. Слободский гэгшэдэй бэшэһэн сценараар буулгагдаһан **«Бриллиантовая рука»** гэжэ шэнэ фильм харагшадай анхарал татамаар.

Эндэ урда зүгэй далайн эрьедэхи Н. городто шэбээлһэн хуурмаг мүнгэ хэдэг бүлэг контрабандистнуудай яажа баригдаһан тухай хэлэгдэнэ.

Мүн тиихэдэ Александр Столперой сценараар «Мосфильм» киностудида буулгагдаһан **«Возмездие»** гэһэн кинофильм мүн лэ һонирхон харамаар. Энэмнай **«Живые и мертвые»** гэжэ кинофильмын үргэлжэлэлдэл ... лирхүү. Юуб гэхэдэ, го... 1943 оной Сталинград... даан ба тэндэ шалгарһан... зоригтой совет сэрэгшэд... һан хүшэр хүндэ замуу... рэнгыгээр харуулна.

Тэрэнһээ гадна, үхиб... эдиршүүлэй фильмүүдые... бэрилдэг М. Горькиин н... Центральна киностуди... даһан **«Нейтральные воды»** дотор Эхэ оронойнгоо на... лые сахижа байһан совет... сэрэгшэд тухай хэлэгдэх...

Рижскэ киностуди... даһан **«24—25 не возвра...** «Мосфильм» киностуди... **на Западе»**, А. П. Довжен... рэмжэтэ киностудиин үй... һэн **«На Киевском напр...** **«Подруги»**, Ленфильм к... да гаргагдаһан **«На вой... войне»** ба Венгриин «Ма... **«Сто первый сенатор»** г... мүүд харуулагдаха.

Шэнэ КИНО

ТОБШОХОНООР

Түнхэнэй аймагай «Восточные Саяны» колхозой түб—Хуурай һубаг тосхондо үхибүүдэй саад нээгдэбэ. Шэнэ саадта тус ажахын гэшүүдэй 30-аад үхибүүд абтанхай.

Б. БИРБАЕВ.

⊙ Хэжэнгын аймагай «50 лет Октября» совхоздо Цыпилма Доржиевна Чимитова луговодоор ажаллана. Энэ нүхэрнай өөрынгөө басаган Дулмажабтай энэ жэл Хасуурта гэжэ газарта 110 гектар сабшалангай газар уһалжа байнхай. Аршаан Толгой гэжэ газарһаа татагдаһан һубаг ханаабуудаа эхэ басаган хоёр ходо эрьежэ, үбһэ ногооной баян ургаса абахаар шиидэбэ.

Р. МУНКУЕВ.

⊙ Ахын аймагай хэлхеэ холбооной узелай хүдэлмэришэд байгша оной нэгэдэхи кварталда амжалтатайгаар ажаллаһанайнгаа түлөө республикын хэлхеэ холбооной управлениин, мүн хэлхеэ холбооной хүдэлмэрилэгшэдэй профсоюзай обкомой зүгһөө дамжуулгын Улаан тугта хүртэбэ.

Д. ДУГАРОВ.

⊙ «Баргажанай үнэн» гэжэ газетын дэргэдэ эмхидхэгдэһэн уран зохёолой бүлгэмдэ хабаадалсадаг хэдэн эхилэн бэшэгшэд һаяхан Баргажанай леспромхозой хүдэлмэришэдтэй уулзалга эмхидхэбэ. Тэрээн дээрэ буряад литературын хүгжэлтэ тухай элидхэл, мүн удаань залуу зохёолшод шүлэгүүдээ уншаһан байна.

С. УРБАДАЕВ.

⊙ Хубсаһа оёдог «О... Улаан-Үдын ательедэ ... ажалаараа олоной һайшаа... дэг нүхэд олон. Илангы... Г. М. Клочковагай даагад... үнгэрһэн жэлэйнгээ даабари... процент дүүргээ һэн. Байг... тус бригада ажалайнгаа э... ладхаагүй. Тиигэжэ нэгэд... талайнгаа даабариие 109,3 ... дэ хүргөө юм. Бригады... Р. М. Сотова, А. Я. Золота... Скольчикова болон бусад... хубсаһан захил хэгшэдэй ... нэлтэдэ хүртэдэг.

Н. ХА...

ПРАВДА БУРЯТИИ МҮНӨӨДЭРЭЙ НОМЕРТО:

Нэгэдэхи хуудаһанда: «Мүнөө үеын шухала зорилгонууд» гэһэн түрүү бэшэг. Коммунис ба хүдэлмэришэнэй партинуудай уласхоорондын зүблөөнэй уряа. Нуга сабшалан һайжаруулгаар информацинууд.

Хоёрдохи хуудаһанда: «Барилгын шанар һайжаруулха» гэһэн статья. Түрэл орон доторнай. «Тэдэниие түмэр зам хүлеэнэ» гэһэн фоторепортаж.

Гурбадахи хуудаһанда: Коммунис ба хүдэлмэришэнэй партинуудай уласхоорондын зүблөөнэй дневник. Дэлхэйн понин. А. Королевагай корреспонденци.

Дүрбэдэхи хуудаһанда: «Хэн хаана һурахаб?» гэһэн гаршаг доро соносхолнууд.

Редактор Ц. Ц. ЦИБУДЕ...

Манай адрес, телефону...

г. УЛАН-УДЭ, ул. Ленина, 35. Телефоны: редактора—... приёмная—54-93. зам. редактора—68-08. зам. редакт... 62-62, ответ. секретаря—50-52, зам. ответ. секретаря—6... отделы: партийной жизни—60-91, сельского хозяйства—6... 63-86, пропаганды и агитации—56-23, промышленно... строительства—61-35, советского строительства и быта—6... культуры и школ—60-21, писем и рабселькоров—67-81... формации—34-05, общественная приёмная—56-62, маш... бюро—57-63, фотолаборатория—33-61.

Гор. Улан-Удэ, типография управления по печати при ... те Министров БурАССР

Н-02581. Зак. № 5...